

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๘

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันเสาร์ที่ ๑๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๕๖๒

๕๕
ครั้งที่ ๘/๒๔๘๒

๑. วัสดุขอยกขระที่ถามของสมาชิก
 - ก. เรื่องเทือกอุกคกรร ในจังหวัดชุมพร ของหลวงศรีสุพรรณกิจ ๓๗๑ - ๓๗๓
 - ข. เรื่องบ้านพัก ข้าราชการและจ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้แก่เสมียนพนักงาน ของหลวงศรีสุพรรณกิจ ๓๗๒ - ๓๗๓
 - ค. เรื่องการขำรงพระพทธาศีนา ของนายพัน ๓๗๓ - ๓๗๔
 - ง. เรื่องการขำยกุมและคุมขังผู้ต้องหา ของเจ้าวรทัศน์ ๓๗๔ - ๓๗๖
 - จ. เรื่องการขำงอนนามนเชอเพลิงซากตลาคของนายศิริ ๓๗๖ - ๓๗๗
 - ฉ. เรื่องให้ เรอนจำทำลายเด็กและรักมั่งให้แก่นักโทษ ของนายแก้ว ๓๗๗ - ๓๗๘
 - ช. เรื่องจำนวนแพทย์แผนขำรบนทวักษาพยาบาล ของพระยาอมร ๓๗๘ - ๓๘๐

๗. เรื่องจำนวนตำราจารึกพระเวทียาสันตติสุขของ
พลเมือง ของพระยาอมรราว ๓๔๐
๘. เรื่องงกการเรงรักคำข้าว ของนายศิริ ๓๔๑—๓๔๒
๙. เรื่องทางหลวงในจังหวัดชุมพร ของหลวง
ศรีสุพรรณศิริ ๓๔๒—๓๔๓
๑๐. เรื่องการตั้งผู้คุมและการย้ายนักโทษ ของ
หลวงศรีสุพรรณศิริ ๓๔๓—๓๔๔
๑๑. เรื่องนักเรียนมัธยมโรงเรียนอาชีพ ของนาย
แก้ว ๓๔๔—๓๔๗
๑๒. เรื่องร่างพระราชบัญญัติจำกัดอัตราค่าเช่าอสัง-
หาริมทรัพย์ พุทธศักราช ๒๔๕๑ ของนาย
ถวิล อุดล (ก่อ) ๓๔๗—๔๓๕
๑๓. เรื่องร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางหลวงสายชัยนาท—บ้านท่าค้อ พุทธ
ศักราช ๒๔๕๒ ๔๓๕—๔๓๗
๑๔. เรื่อง ร่าง พระราชบัญญัติชลประทาน ราษฎร
พุทธศักราช ๒๔๕๓ ๔๓๗—๔๔๑

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๘/๒๔๘๒ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓

วันเสาร์ ที่ ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๒

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๕ นาฬิกา

ประธานสภาฯ: วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๔๒ คน เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุม ในวาระต่อไปข้าพเจ้าขอเรียนให้ทราบว่า ได้รับหนังสือจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมฉบับหนึ่งว่า เรื่องที่นายทองม้วน อัครถาวร ผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม มีผู้ยื่นคำร้องคัดค้านในการเลือกตั้งนั้น ยืนยันศาลฎีกาได้ยกคำร้องนั้นแล้ว จึงแจ้งมาให้ทราบ ในวาระต่อไปขอให้รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒๒ และ ๒๓/๒๔๘๑ (สามัญ) สมัยที่ ๓ ชุดที่ ๓ เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมอนุมัติ ในวาระต่อไปกระทู้ กระทู้ที่ ๑ ของหลวงศรีสุพรรณดิฐ เรื่อง เหตุอภินิหาร ในจังหวัดชุมพร

หลวงศรีสุพรรณดิฐ (ชุมพร): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ในท้องที่จังหวัดชุมพรมีคดีอุกฉกรรจ์เพิ่มขึ้นเป็นอันมาก เช่นคดี
ทำร้ายร่างกาย ฆ่ากันตาย ปล้น วางเพลิง จับผู้กระทำผิดมาลง
โทษก็ลำบาก บางรายก็จับไม่ได้ เป็นเหตุให้มี การรบกวนเสียอยู่
เนื่อง ๆ จึงขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะปราบปรามการกระ-
ทำผิดในจังหวัดชุมพรให้ลดลงบ้างหรือไม่

พ.ต. หลวงเชวงศักดิ์สงคราม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
มหาดไทย: กระทรวงมหาดไทยขอตอบว่า เท่าที่ได้อสอบสวนสถิติเหตุ
อุกฉกรรจ์ ในจังหวัดชุมพรแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีเหตุอุกฉกรรจ์เพิ่มขึ้น
ผิดปกติก่อนใด ส่วนนโยบายในการปราบปรามนั้น รัฐบาลก็ปฏิบัติ
อยู่แล้วตามแผนนโยบาย ที่ได้แถลงไว้ต่อสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องหลัก
ความสงบภายใน.

ประธานสภาฯ: กระทั่งข้อไขของหลวงศรีสุพรรณดิฐ เรื่องบ้าน
พักข้าราชการและจ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้แก่เสมียนพนักงาน

หลวงศรีสุพรรณดิฐ (ชุมพร): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามนาย
รัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

๑. รัฐบาล มีนโยบายที่จะสร้างบ้านพักข้าราชการให้ทั่วถึงทุก
จังหวัดหรือไม่

๒. ท้ายปรากฏว่า ข้าราชการชั้นกรมการลับแลส ชั้นประจำ
แผนก หัวหน้าแผนกขึ้นไป ซึ่งประจำอยู่ตามจังหวัดได้ค่าเช่าบ้าน

จึงขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะให้ค่าเช่าบ้านแก่ผู้มีชนบท-
งานบ้างหรือไม่

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรม : รัฐบาลขอตอบกระทู้ดังนี้

๑. รัฐบาลมีนโยบายที่จะสร้างบ้านพักข้าราชการให้ทั่วถึงทุก
จังหวัด เว้นแต่อำเภอชนไชย ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่ทั้งนี้
ต้องกระทำไปตามกำลังเงินแห่งงบประมาณ

๒. การให้ค่าเช่าบ้านเป็นไปตามข้อบังคับเงินค่าเช่าบ้าน และข้อ
บังคับก็มีไว้วงเกณฑ์แบ่งชั้นข้าราชการ ข้าราชการที่อยู่ในเกณฑ์ ที่
จะให้ค่าเช่าบ้าน ย่อมได้ทุกคน ไม่ว่าข้าราชการชั้นใด และก็ได้ไว้
ตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนั้นด้วย

ประธานสภา : กระทู้ข้อไปของนายพัน สุพรรณสาร เรื่องการ
บำรุงพระพุทธรักษา

นายพัน สุพรรณสาร (พระนครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้าขอตั้ง
กระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ดังต่อไปนี้

๑. รัฐบาลมีนโยบายที่จะเร่งให้ประชาชนทราบเป็นคราว ๆ ใน
เรื่องต่อไปนี้บ้างหรือไม่

- ก. ทรัพย์สินของศาสนสมบัติ ที่ขึ้นตัวเงิน ในปัจจุบันมีเท่าใด
- ข. ทรัพย์สินอย่างอื่นนอกจากตัวเงิน มีอะไรบ้าง มีจำนวนเท่าใด

ค. รายได้และรายจ่ายทรัพย์สินของศาสนสมบัติในท้องถิ่นใด
รับและใช้จ่ายไปอย่างไร

๓. รัฐบาลมีนโยบายที่จะแจ้งจำนวนวัด และจำนวนพุทธศาสนิก
ให้ทราบบ้างหรือไม่

๓. รัฐบาลมีนโยบายที่จะตั้งโรงเรียนสอนนักธรรมและโรงเรียน
บาลีบ้างหรือไม่

พ.ท. ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรี: กระทรวงธรรมการ
ขอตอบคำถามทั้ง ๓ ข้อรวมกันว่า กระทรวงธรรมการได้จัดทำอยู่แล้ว
ทั้ง ๓ ข้อ ซึ่งกระทรวงได้จากรายงานการพระศาสนาในหน้าที่ของ
กรมธรรมการ ซึ่งจัดทำขึ้นแล้วทุกประการ

นายพัน สุพรรณสาร (พระนครศรีอยุธยา): ข้าพเจ้าขอซัก
ว่า ถ้าจะขอทราบในเวลานี้ตามคำถามนั้น ระบ็จ้างหรือไม่

พ.ท. ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรี: รายงานสถิติต่าง ๆ
ปรากฏอยู่ในรายงานการพระศาสนาของ กระทรวงธรรมการ นั้นแล้ว
สามารถจะทราบได้อย่างละเอียดละออทุกประการ

ประธานสภาฯ: กระทู้ต่อไปของเจ้าวรทัศน์ ฅลาพูน เรื่องการ
จับกุมและคุมขังผู้ต้องหา

เจ้าวรทัศน์ ฅลาพูน (ฉะเชิงเทรา): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

๑. บัญชีปรากฏว่าผู้ต้องหาที่ตำรวจจับกุมและคุมขังไว้ ได้มีการ

ห้ามเยี่ยมและห้ามเยี่ยมกัน ข้าพเจ้าจึงขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีนโยบายในการรณรงค์อย่างไร เพื่อไม่ให้เป็นการตักเสีรภาพของบุคคลในเมื่อไม่จำเป็น

พ.ต. หลวงเซวณศักดิ์สงคราม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย: กระทรวงมหาดไทยขอตอบว่า การห้ามเยี่ยมห้ามเยี่ยมผู้ต้องหาที่ตำรวจจับกุมและคุมขังไว้ นั้น จะมีบ้างก็แต่เฉพาะในคดีที่สำคัญและมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวน และเพื่อเป็นการป้องกันเหตุอื่นจะนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลงรูปคดีให้ เป็นไปอย่างอื่นซึ่งทำให้เสียความยุติธรรม แต่อย่างไรก็ดี การส่งเสริมเสีรภาพของบุคคลนั้น รัฐบาลได้ปฏิบัติอยู่อย่างเคร่งครัด ทั้งได้แถลงไว้ที่สภาแล้ว

เจ้าวรทัศน์ ฤคำพูน (ถ้ำพูน): ข้าพเจ้าขอซักถึงข้อไปนี้ การห้ามเยี่ยมที่ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยตอบเมื่อก่อน ท่านได้ อธิบายหมายอะไร

พ.ต. หลวงเซวณศักดิ์สงคราม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย: กระทรวงมหาดไทยได้ อธิบายการเยี่ยมนั้นไม่ใช่คือเคร่งครัดที่ถือว่าไม่ไปเยี่ยม แต่เป็นเรื่องเป็นกรณีพิเศษที่เห็นว่าการเยี่ยมนั้นเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะซักเรื่องให้รู้ข้อคดีนั้นแล้วไปได้ ไม่ได้ว่าทั่วไป

เจ้าวรทัศน์ ฤคำพูน (ถ้ำพูน): ข้าพเจ้าขอซักต่อไป การที่

ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยกล่าวว่า การห้ามเขี่ยมัน
ซาจรทำให้รูปคดีมันแปร ในเรื่องนการเสียมสอนก็มีกฎหมายห้ามไว้
ซึ่งถือว่าเป็นการผิดกฎหมายอาญา ข้าพเจ้าขอเรียนตามข้อ

พ.ต. หลวงเชวงศักดิ์สงคราม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
มหาดไทย: คือการเสียมสอนเป็นการผิดจริง แต่เป็นการยาก คือ
หมายความว่าบางที่เราก้เหลืออยู่เหลือคาที่ระควบคุม และถึงที่ใดคอบ
มาแล้วว่าเราไม่ได้ทำเสมอไป เราพยายามให้ความสะดวกในเรื่องการ
เขี่ยมเสมอ

ประธานสภา: กระทั่งไปของนายศิริ บำเพ็ญอยู่ เรื่องการ
ขังกันน้ำมันเชื้อเพลิงซากดกลาด

นายศิริ บำเพ็ญอยู่ (สัชนาท): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐ-
มนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยในศาลากการค้ำน้ำมันเชื้อเพลิงในเวลานี้ กำลังขยับ
จนมีทำที่น้ำมันอาชชากดกลาด และโดยที่น้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด
เป็นของจำเป็น ขอทราบว่ามีรัฐบาลได้เตรียมการขังกันน้ำมันเชื้อเพลิง
ซึ่งอาชชากดกลาดอย่างไรบ้าง

พ. อ. หลวงพรหมโยธี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลา-
โหม: รัฐบาลได้เตรียมการขังกันโดยสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาล
ขายน้ำมันให้แก่ผู้ ที่ต้องการใช้แล้ว

นายศิริ บำเพ็ญอยู่ (สัชนาท): ข้าพเจ้า ขอบอก ขอทราบข้อ

ไปว่า การข่มขืนนั้นรัฐบาลได้ข่มขืนโดยวิธีอย่างไร แล้วก็ชี้แจง
จริงที่ปรากฏอยู่ในเวลานี้ ก็ได้ความว่า น้ำมันเชื้อเพลิงได้ขาดตลาด มา
หลายจังหวัดแล้ว อยากจะทราบว่าวิธีข่มขืนนั้นข่มขืนอย่างไร

พ. อ. หลวงพรหมโยธี รัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงกลา-
โหม: ความที่ท่านที่รายนั้น ท่านอาจจะทราบทางข่าวหนังสือพิมพ์ก็
ได้ เมื่อเห็นเช่นนั้นกระทรวงกลาโหม ก็ได้ สบย สบย ไป ยัง ข้าหลวง
ประจำจังหวัดว่าเป็นการแน่นอนอย่างไร ในที่สุดก็ได้ความว่าการขาด
ตลาดของน้ำมันนั้นไม่ถึงกับเสียหายประโยชน์ของประชาชน

นายศิริ บำเพ็ญอยู่ (ชัยนาท): ข้าพเจ้าขอชี้แจงไปว่า ถ้า
เช่นนั้นละก็ถึงแม้ เวลานี้ยังไม่ขาดตลาด แต่ก็อาจจะขาดขึ้นก็ได้ เพราะ
ว่า การค้า น้ำมัน เชื้อเพลิง เป็น สินค้าที่สำคัญสำหรับประชาชน เพราะ
ฉะนั้น ข้าพเจ้า ขอ ถามว่า รัฐบาล จะช่วยข่มขืน น้ำมันเชื้อเพลิง ขาด
ตลาดอย่างไร

พ. อ. หลวงพรหมโยธี รัฐมนตรี ช่วยว่าการ กระทรวงกลา-
โหม: เวลานี้ก็ไม่ปรากฏว่าขาดตลาดถึงกับเสียหาย

ประธานสภา: กระทั่งข้อไปของ ร.ต.ถมัย กฤษณะภักดี ร.ต.
ถมัย กฤษณะภักดีไม่มา กระทั่งข้อไปของนายแก้ว สิงหะคเชนทร์
เรื่อง ให้เรือนจำทำลายเลื่อยและเครื่องมือให้แก่นักโทษ

นายแก้ว สิงหะคเชนทร์ (พิจิตร): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังต่อไปนี้

พยายามทำความเข้าใจกันเป็นประจำซึ่งมีระเบียบอยู่แล้ว แต่ขอเรียน
ให้ทราบว่าเรื่องเลขคนเช่นปัญหาใหญ่ ปรากฏไม่ค่อยหมด คิดคนนั้น
มากมายเหลือเกิน

ประธานสภาฯ: กระทั่งไปของ พล.ต. พระยาอมรวิสัยสรเดช
เรื่องจำนวนแพทย์แผนปัจจุบันที่รักษาพยาบาลพลเมือง

พล.ต. พระยาอมรวิสัยสรเดช (ดำปาง): ข้าพเจ้าขอตั้ง
กระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังต่อไปนี้

๑. ในเวลาแพทย์แผนปัจจุบันใน ประเภทต่าง ๆ คน หนึ่ง คิด
เฉลี่ยแล้ว ต้องทำการ รักษา พยาบาล พลเมืองของประเทศทั่วไป ใน
จำนวนแพทย์หนึ่งคนต่อพลเมืองจำนวนเท่าใด

๒. การที่จะให้มีแพทย์แผนปัจจุบันพอเหมาะ กับจำนวนพลเมือง
นั้น จะจัดการได้อย่างไรในเวลาเท่าใด

พล.ต. หลวงเซวณศักดิ์สงคราม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
มหาดไทย: กระทรวงมหาดไทยขอตอบดังนี้

๑. คิดเฉลี่ยแล้ว เวลาที่มีแพทย์แผนปัจจุบัน ๑ คนต่อพลเมือง
๑๐,๐๐๐ คน

๒. เป็นการยากที่จะให้กำหนดลงไปว่า ภายในเวลาเท่าใด
จึงจะให้ มีแพทย์แผนปัจจุบันพอเหมาะกับจำนวนพลเมือง เพราะแพทย์
แผนปัจจุบันจะควรมีจำนวนเท่าใดจึงจะเรียกว่าพอเหมาะกับจำนวนพล-

เมืองนั้น ไม่เคยมีใครเคยวางหลักเกณฑ์ไว้ แม้แต่ในต่างประเทศก็
มีจำนวนแพทย์เทียบกัจำนวนพลเมืองในอัตราต่าง ๆ กัน

ประธานสภาฯ: กระทู้ต่อไปของ พล.ต. พระยาอมรวิสัยสวเขต
เรื่องจำนวนตำรวจที่รักษาสันติสุขของพลเมือง

พล.ต. พระยาอมรวิสัยสวเขต (ดำปาง): ข้าพเจ้าขอตั้ง
กระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังต่อไปนี้

๑. ในเวลานี้ตำรวจ ภูธร ตำรวจนครบาล ผู้หนึ่งต้องรักษา
สันติสุขของจำนวนพลเมือง ทั้งสิ้น คิดเฉลี่ยแล้วสำหรับตำรวจ ผู้หนึ่ง
ต้องรักษาสันติสุขของพลเมืองเป็นจำนวนเท่าใด

๒. การที่จะให้มีตำรวจพอเหมาะกัจำนวนพลเมืองนั้นจะรักษา
ไว้ภายในเวลาเท่าใด

พล.ต. หลวงเขวงศักดิ์สงคราม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
มหาดไทย: กระทรวงมหาดไทยขอตอบดังนี้

- ๑. คิดเฉลี่ยแล้ว จำนวนตำรวจ ๑ คนต่อพลเมือง ๗๓๐ คน
- ๒. ยังขอให้นั่นนอนไม่ได้ เพราะไม่มีกฎเกณฑ์อย่างไรว่าควร
จะมีตำรวจเท่าใดต่อพลเมืองเท่าใด ทั้งนี้ยอมแล้วแต่สภาพและเหตุ
การณ์แห่งชุมนุมชน

ประธานสภาฯ: กระทู้ต่อไปของ นายศิริ บ้านเพ็ญอยู่ เรื่องยก
การเร่งรัดเงินค่าข้าว

นายสิริ บำเพ็ญอยู่ (ชยันต) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

เวลานี้เจ้าพนักงานในท้องที่จังหวัดชยันตกำลังออกทำการเร่งรัดเงินค่าข้าวซึ่งรัฐบาลจ่ายให้ ยืมไปเมื่อประมาณ ๑๐ ปีเศษแล้ว เป็นการเดือดร้อนแก่ราษฎรมาก ข้าพเจ้าขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะลดการเร่งรัดเงินค่าข้าวรายปีไว้ก่อนหรือไม่

หลวงประดิษฐมนูธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง : กระทู้รัฐบาลได้เคยตอบมาครั้งหนึ่งแล้ว เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑ ถึงเรื่องการที่จะให้ยกเลิกหนี้สินที่ราษฎรได้ ยืมไปในการนี้เสียเลย แต่ในครั้งนั้นได้ตอบว่าจะยกให้ไม่ได้ เพราะเหตุว่าเมื่อเขยย่นแล้วเจ้าเขยย่นจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เมื่อหนี้จะยกให้ไม่ได้แล้วคงควรทวงชำระหนี้ การเร่งรัดนั้นก็จะคงกระทำ แต่การเร่งรัดนั้นก็พยายามเร่งรัดเฉพาะผู้ที่มีทรัพย์สินพอจะผ่อนชำระให้ได้ ครั้นจะคงไม่เร่งรัดเสียเลย การปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องนี้จะไม่มีผล

นายสิริ บำเพ็ญอยู่ (ชยันต) : วิธีการเร่งรัดเงินค่าข้าวรายนี้โดยมากเจ้าพนักงานมักจะปฏิบัติเช่นวิธีเดียวกับวิธีเร่งรัดภาษีอากร กล่าวคือ มักจะใช้วิธีที่ไม่ชำระก็มักจะยึดทรัพย์ ล้มไปขายทอดตลาด ทั้งเช่นเงินค่าภาษีอากรที่ค้าง วิธีนี้ราษฎรได้ รับความเดือดร้อนมาก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเรียนถามว่า จะใช้ วิธีเร่งรัดอย่างไร ให้เป็นการ

เค็ชตร้อน เป็นต้นว่า อย่าใช้วิธีที่ไม่ใช้เงินค่าจ้างขายนั้นแล้วระบึก
ทวีพย์ สิ้นขายทอดตลาด อย่าเร่งรัดโดยปกติเหมือนเงินภาษีอากรระ
ไถ่หรือไม่

หลวงประดิษฐมนูธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
คือในเรื่องนี้ยอมทราบกฎหมายกันคืออยู่แล้ว คือ ถ้าเงินต้นสามัญก
จำเป็นจะต้องจัดการฟ้องร้องกันภายหลัง แต่อาจะมีบางคนไปพูดเช่น
นั้น ถ้าหากว่าราษฎรที่ยืมไปมุ่งจะปฏิบัติตามหนทางที่อยู่ที่รัฐบาลแล้ว
ก็ไม่เห็นมีเหตุอะไรที่จะเกรงกลัว ก็เป็นหน้าที่ของท่านที่จะชี้แจงว่า
ตามกฎหมายจะทำอย่างไรได้ และขอให้ราษฎรที่ไถ่กู้เงินไปนั้นให้
ตั้งใจปฏิบัติตามที่รัฐบาล

ประธานสภาฯ: กระทั่งข้อไปของหลวงศรีสุพรรณคดีชู เรื่องทาง
หลวงในจังหวัดชุมพร

หลวงศรีสุพรรณคดีชู (ชุมพร): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐ-
มนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

ตามโครงการสร้างทางหลวงในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๔๗๘ ใน
ท้องที่จังหวัดชุมพรยังมีได้ลงมือทำอยู่ ๒ สาย คือ

- ๑. สายจากอำเภอหลังสวนไปถึงพระโศภิต อุดมจังหวัดระนอง
 - ๒. สายจากอำเภอเมืองชุมพรไปถึงท่าแซะถึง อำเภอบางสะพาน
- ทั้ง ๒ สายนี้ น่าจะนับว่าเป็นประโยชน์สำคัญ คือ ถึงพระโศภิตอุดมไปช่วย
การทำเหมืองแร่ ถึงท่าแซะเป็นท้องที่กว้างขวางทางติดต่อกับเขตแดน

พระมาของอังกฤษด้วย จึงขอประทานทราบว่า รัฐบาลจะตั้งกรวยแนว
ทางและทำทางสองสายนี้เมื่อใด

พ.ต. หลวงเซว่งศักดิ์สงคราม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
มหาดไทย: กระทรวงมหาดไทยขอตอบว่า การจะเริ่มกรวยทาง ๒
สายตามกระทู้ถามนี้ ยังกำหนดไม่ได้ว่าจะลงมือเมื่อใด เพราะทางที่
จะต้องสร้างมีจำนวนมากด้วยกัน แต่อย่างไรก็ดี ทางทั้งสองสายนี้
ก็เป็นเส้นทางที่อยู่ในโครงการสร้างทางทั่วราชอาณาจักร ซึ่งจะต้อง
สร้างให้เสร็จภายในกำหนดเวลา ๑๘ ปีตามโครงการนั้น

ประธานสภาฯ: กระทู้ข้อ ๖ ของหลวงศรีสุพรรณดิฐ เรื่อง
การตั้งผู้คุมและการย้ายนักโทษ

หลวงศรีสุพรรณดิฐ (ชุมพร): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังต่อไปนี้

๑. ด้วยปรากฏว่าผู้คุมนักโทษบางคนเคยต้องโทษมาแล้ว เมื่อ
หลุดพ้นโทษก็ทำการเป็นผู้คุม ผู้คุมเหล่านั้นได้ชักชวนนักโทษที่
จังหวัดชุมพรไปปล้นบ้านเสียบขงวญ ตำบลวังไผ่ เวลาประมาณ ๑๒ น.
เกิดการหวาดเสียวยิ่งนัก จึงขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีนโยบายเลิกผู้
คุมเหล่านั้นในกาลต่อไปหรือไม่

๒. ขอเรียนถามว่า ทัณฑนิคมที่ตั้งขึ้นตามจังหวัด แล้วตั้ง
นักโทษจากจังหวัดอื่นไปอยู่และทำการนั้นได้ประโยชน์แก่ตัวนักโทษที่
ถูกส่งไปอย่างไร และค่าแรงงานของนักโทษได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง

พ.ต. หลวงเซวณศักดิ์สงคราม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย: กระทรวงมหาดไทยขอตอบดังนี้

๑. ยังตอบในขณะนี้ให้แน่นอนไม่ได้ว่า รัฐบาลจะมีนโยบายเลิกผู้คุมเช่นว่านั้นในกาลต่อไปหรือไม่ เพราะระเบียบการแต่งตั้งผู้คุมซึ่งกบฏไทยแล้วให้เป็นผู้คุมเรือนจำได้นั้น เท่าที่กระทรวงมหาดไทยถือปฏิบัติอยู่ในเวลานี้ยังเป็นผลดีอยู่ และผู้คุมเช่นว่านั้นไม่เคยปรากฏว่าได้ประพฤติตนชั่วร้ายถึงกับชักชวนนักโทษที่จังหวัดชุมพรไปปล้นบ้านเรือนราษฎรตามที่ใดในจังหวัดนั้นเลย

๒. ทักษณิศมตามกฎหมายนั้นยังมีได้ทั้งสิ้น แต่ถ้าผู้ถามมุ่งหมายถึงเรือนจำชั่วคราวหรือเรือนจำภาคที่กำลังจัดทำอยู่ขณะนี้ ขอตอบว่านักโทษเกิดขาดที่ถูกลงโทษไปได้รับประโยชน์แก่ตัวเขาเองดังนี้ คือ

ก. ทำให้สุขภาพดีขึ้น เพราะได้รับ การคุมขัง อยู่ อย่างไม่ยัดเยียด

ข. ได้รับเบี้ยเงินรางวัลอันเกิดจากแรงงานที่ตนกระทำตามนัยแห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๗๕

ค. ได้รับประโยชน์ ในการอบรมวิชาอาชีพ

ง. มีที่อยู่กินเป็นหลักแหล่ง ส่วนค่าแรงงานของนักโทษนั้นถ้าหมายถึงประโยชน์ที่รัฐบาลได้รับ ขอตอบว่า

ก. เพื่อหาผลประโยชน์ส่งเป็นรายได้นั้นเป็นการชดเชยค่าใช้จ่ายของรัฐบาล

ข. สำหรับเรือนจำภาค เป็นการเตรียมการเพื่อกำเนินการวัด
กึ่งทัศนคติคมต่อไป

ค. เพื่อกำเนินการอบรมวิชาชีพให้นักไป ในทางใช้แรงงานผู้
ต้องขัง หาผลประโยชน์ตามนโยบายของรัฐบาลให้ ได้ผลจริงจังยิ่งขึ้น

ง. เพื่อทำให้ ทั้ ๆ รกร้างว่างเปล่าเกิดประโยชน์ขึ้น และจัก
ทำการประกอบอาชีพบางอย่าง เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในที่
ถมนั้น

ประธานสภาฯ: กระทั่งต่อไปของนายแก้ว สิงหะคเชนทร์ เรื่อง
นักเรียนกับโรงเรียนอาชีพ

นายแก้ว สิงหะคเชนทร์ (พิจิตร): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดการดังต่อไปนี้

มีกันปรากฏว่ามีผู้สนใจในการศึกษามากขึ้น ข้าพเจ้าจึงขอเรียน
ถามว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะเร่งให้ประชาชนทราบโดยวิธีใดก็ตาม
ในเรื่องต่อไปนี้บ้างหรือไม่

๑. ใน บั๊ น มี นักเรียน ที่ กำลัง เรียน อยู่ ใน ชั้น ประโยคประถม
(ป. ๔) ชั้นประโยคมัธยมต้น (ม. ๓) และชั้นมัธยมวิบูลย์
(ม. ๖) ในโรงเรียนรัฐบาล ประชาบาล เทศบาล และโรงเรียน
ราษฎร์ รวมทั้งประเทศ ชั้นละเท่าใด และรายละเอียดอย่างอื่นที่
สามารถจะเร่งให้ทราบได้

๒. ในปี ๒๔๘๓ รัฐบาลจะประกาศหรือแจ้งให้ทราบว่า มีสถานศึกษาวิชาอาชีพแผนกใด ๆ อยู่ที่ไหน วิทยาลัยใดเท่าใด วิทยาลัยเกษตรชั้นประถม ๔ วิทยาลัยมัธยมต้น วิทยาลัยมัธยมปลาย บ้างหรือไม่

พ.ท. ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรี : กระทรวงธรรมการขอตอบดังนี้

๑. กระทรวงธรรมการมีนโยบายอยู่แล้วที่จะแจ้งให้ประชาชนทราบถึงจำนวนครู จำนวนนักเรียน กับจำนวนโรงเรียน ตลอดจนรายการละเอียดความชำฉ้อฉล และนอกจากชำฉ้อฉลนั้น ซึ่งเมื่อได้รวบรวมตัวเลขในประเภทหนึ่ง ๆ ครบบริบูรณ์แล้ว ก็ได้ส่งผ่านสำนักงานโฆษณาการเพื่อนำเผยแพร่ทุกคราว สำหรับจำนวนนักเรียนประจำชั้นในชั้นประโยคต่าง ๆ ที่ว่าราชการกันนั้น จะได้นำออกเผยแพร่ต่อไป

๒. กระทรวงธรรมการได้จัดทำอยู่แล้ว ดังเช่นในสมัย สำหรับจังหวัดพระนครและธนบุรี ก็ได้ประกาศให้ทราบทางวิทยุกระจายเสียง และหนังสือพิมพ์อยู่แล้ว สำหรับโรงเรียนในภูมิภาคจังหวัดต่าง ๆ ก็ได้จัดการประกาศอยู่แล้วเป็นจังหวัด ๆ ไป ยิ่งกว่านั้นสำหรับโรงเรียนมัธยมอาชีพซึ่งตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคนั้น กระทรวงธรรมการ ก็ได้จัดการประกาศในทางส่วนกลางอีกด้วย ทั้งนี้ในศก ๒๔๘๓ ก็ได้จัดการเช่นนี้ได้เคยปฏิบัติไปแล้ว

นายแก้ว สิงหะคเชนทร์ (พิสิทธ์) : จำพเจ้าขอทราบเรื่อง

ถามต่อไปว่า จำนวนนักเรียนสามัญ คือที่กล่าวถึงเรียนชั้นประถม ๔ มัธยมต้น และมัธยมวิบริดจ์ ๖ นี้ กับโรงเรียนอาชีพที่จะรับนักเรียนในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ นั้น รวมทั้งโรงเรียนสามัญที่รับเด็กเหล่านี้เข้าเรียนในชั้นสูงต่อไปนั้น ได้มีส่วนสัมพันธ์กับนักเรียนในโรงเรียนต่างๆ ในขั้นหรือไม่

พ.ท. ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรี: ยังไม่เข้าใจคำถามที่ นายแก้ว สิงหะคเชนทร์ (พิจิตร): ข้าพเจ้ากราบเรียนถามว่าจำนวนนักเรียนในโรงเรียนสามัญ คือที่กล่าวถึงเรียนประถม ๔ มัธยม ๓ และมัธยมวิบริดจ์ คือมัธยม ๖ ในชั้นนี้ กับจำนวนโรงเรียนอาชีพที่จะรับเด็กชั้นในปี ๒๔๘๓ คือขียนานนประการหนึ่ง และโรงเรียนสามัญที่รับเด็กจบประถม ๔ ชั้นเรียนมัธยม ๑ และจบมัธยม ๓ ชั้นเรียนมัธยม ๔ หรือจบมัธยม ๖ ชั้นไปเรียนวิชาอาชีพชั้นสูงทั้งสองอย่างนี้ ได้มีส่วนสัมพันธ์กันหรือไม่

พ.ท. ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรี: ขอตอบว่ายังไม่ได้มีส่วนสัมพันธ์กัน แต่จะได้พยายามต่อไป

ประธานสภาฯ: หม่อมหลวงกระทุ้ ค่อยไปขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจำกัดอัตราค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ ของนายถวิล อุดล คือหลวงชำนาญนิติเกษตร รัฐมนตรี: ความที่ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ดได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจำกัดอัตราค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ โดยมีหลักการและเหตุผลว่า "เพื่อจำกัดอัตราค่าเช่าอสัง-

ทวารมทรพย์ และเพื่อความสงบสุขของประชาชนส่วนมากในการเช่า
อสังหาริมทรัพย์ โดยมีให้ผู้เช่าได้ริบความเดือดร้อนจากเจ้าของอสัง-
หาริมทรัพย์จนเกินควร " เมื่อได้ตรวจร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
แล้ว หลัการใหญ่ ๆ ก็คือ ผู้เสนอมุ่งหมายที่จะให้บุคคลที่
มีอสังหาริมทรัพย์ไว้ให้เช่า มาจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์นั้นด้วยเจ้า-
พนักงาน และเมื่อมาจดทะเบียนแล้ว ก็ให้เจ้าพนักงานกำหนดราคา
อสังหาริมทรัพย์ ที่ให้เช่านั้นตามราคาตลาด กล่าวคือ จำนวนเงินที่
ทรัพย์ สันระพึงจำหน่ายได้ในขณะที่จดทะเบียนนั้น โดยมีกำหนดอัตรา
ค่าเช่าดังนี้

๑. การเช่าเพื่อประกอบกิจการกรรม ไม่เกินร้อยละ ๓ ของราคา
ตลาดคือ

๒. การเช่าเพื่อประโยชน์อย่างอื่น ไม่เกินร้อยละ ๕ ของราคา
ตลาดคือ ถ้าผู้ให้เช่าเรียกเกินอัตรานี้ของตุลาการไทย

ในการอธิบาย ผู้เสนอได้แยกเป็น ๒ ประเด็น ประเด็น ๑ เกี่ยว
ด้วยผู้เช่าที่ตนเพื่อประกอบกิจการกรรม อีกประเด็นหนึ่ง ได้แก่ผู้เช่า
เคหสถานของผู้ อื่นอยู่

สำหรับประเด็นข้อ ๑ ผู้เสนอกล่าวมีข้อความยืดยาว แต่มีข้อ
สำคัญอยู่เพียงว่า ส่วนมากของพลเมืองในประเทศไทย ประกอบอาชีพ
ไทยคือคือที่ตน คือการกรรม ผู้เสนอกล่าวว่า "เมื่อบุคคลใดพา
หนึ่งได้เช่าอสังหาริมทรัพย์ในที่ดินมากจน บุคคลที่ไม่มที่ตนเป็นของ

คนก็มากขึ้น ปัญหาของการเช่าอสังหาริมทรัพย์ ก็เกิดขึ้นเป็นเงาตาม
 ทั่ว และในขณะเดียวกัน กรรมสิทธิ์ในที่ดินของบุคคลส่วนใหญ่ก็ตก
 อยู่ในเงอมนมือของบุคคลส่วนน้อย ด้วยความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว
 อันเป็นนิสัยของวิญญูชนทั่วไป เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ย่อมพยายาม
 เรียกค่าเช่าในอสังหาริมทรัพย์นั้นแพงเท่าที่จะเรียกได้ ผู้เสนอกจึงเห็น
 ว่า การเช่าอสังหาริมทรัพย์ เป็นกิจการ อย่างหนึ่งซึ่งกระทบกระเทือนถึง
 ความปลอดภัย หรือผาสุกของสาธารณชน ซึ่งสมควรจะเข้าควบคุม
 และเห็นว่า การสอคเช่าเกี่ยวข้องกับในอาชีพของเอกชนนั้น ไม่ใช่ของแปลก
 เพราะได้เคยทำกันมาแล้ว เช่นพระราชบัญญัติควบคุมการค้าอันกระทบ
 ถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน และพระราชบัญญัติอัน
 อื่นหลายฉบับ ส่วนการเช่าเคหะสถานเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย ผู้เสนอกกล่าว
 ว่า มีผู้ที่ต้องเช่าเคหะสถานอยู่มีใช้น้อย ทั้งในทางจังหวัดและพระนคร
 กลอนอน รัฐบาลขอเรียนต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรว่า รัฐบาล
 รู้สึกเห็นใจในความหวังคือนแรงกล้าของท่านผู้แทนราษฎรจังหวัด
 ร้อยเอ็ดที่ได้มีต่อราษฎรในการเสนอร่างพระราชบัญญัติขึ้นมาก การ
 ช่วยทุกข์บำรุงสุขของราษฎรนั้น รัฐบาลมิได้นิ่งนอนใจ ย่อมคิดหา
 ทางช่วยอยู่เสมอ ถึงแม้ได้กระทำไปแล้ว ตัวอย่างเช่น ใต้ข้อประ-
 มวณวิญญูการ ซึ่งเป็นทางช่วยปลดภาระแก่ราษฎรหลายประการ ท่าน
 ทั้งหลายก็คงทราบอยู่แล้ว การสอคเช่าเกี่ยวข้องกับในอาชีพของเอกชน
 ซึ่งผู้เสนอกกล่าวว่า ในสมัยปัจจุบันนี้เห็นว่าไม่เป็นของแปลก เพราะได้

เข้ามาแล้วเป็นจำนวนมาก เช่นออกพระราชบัญญัติควบคุมการค้าและพระราชบัญญัติอื่น ๆ นั้น รัฐบาลนั้นก็เห็นว่าเป็นของไม่แปลก ฮาจรกระทำไต่เห็นอนันต์ แต่การสอดเขาเกี่ยวขงนั้น จะต้องปรากฏว่า

๑. มีบุคคลหมื่นร้อยใช้สิทธิเงินเกินควรให้ เป็นการเคอครอนแก่ชนหมู่มาก เช่นการออกกฎหมายลงโทษบุคคลที่เรียกคอกเบยเกินอัตรา ทั้งนี้ก็เพราะเหตุว่าไต่ปรากฏอยู่โดยแจ้งชัดว่า ไต่มีบุคคลบางพวกเรียกคอกเบยสูงเกินไป เป็นการทำความเคอครอนให้แก่ผู้ยากจน รัฐบาลจึงไต่ยอมมิเอาด้วยเหลือ

๒. การออกกฎหมายเช่นนั้นต้องได้ผล สำหรับกฎหมายดังกล่าวแล้วย่อมให้ผลข้างไม่มากนักก็ คือ ทำให้บุคคลเหล่านั้นเกรงขาม ไม่ค่อยกล้าเรียกคอกเบยเกินควร เพราะกลัวว่าอาจะถูกลงโทษไต่

สรุปความว่า การที่รัฐบาลจะยอมมิเอาเกี่ยวขงในชาติของเอกชนนั้น จะต้องปรากฏว่า

๑. มีบุคคลบางพวกใช้สิทธิเงินเกินควร เป็นเหตุให้เกิดความเคอครอนแก่ชนหมู่มาก

๒. การออกกฎหมายเช่นนั้นสามารถจะบังเกิดผลหรือช่วยเหลือไต่

สำหรับร่างพระราชบัญญัติจำกัดอัตราค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ ก็ผู้เสนอไต่เสนอมาใน ทวเข้าเกณฑ์ก็จึงกล่าวแล้วไม่ เพราะ

๑. ผู้เสนอไม่ได้อธิบายให้เห็นว่า ใต้อาคารเรียกค่าเช่าเงินเกินควร
เป็นแต่กล่าวว่ใต้อาคารให้เช่าและการเช่า ซึ่งข้าพเจ้าจะไต่เน่ยกถ้ลว
ถึงการเช่าที่คนและการเช่าที่ขย้ออาศัยต่อไป

๒. ถ้าออกกฎหมายนี้ไปย่อมไม่เกิดผล กลับเสียผล

ฉะนั้นประเด็นที่จะพิจารณาจึงมีว่า ใต้อาคารเรียกค่าเช่าเงินเกิน
ควรหรือไม่ และถ้าออกกฎหมายนี้ไปจะมีเกิดผลหรือไม่

สำหรับประเด็น ๑ ในเรื่องที่ดิน ผู้เสนอกล่าวพร้อมทั้งการอ้าง
ตัวเลขว่าที่จังหวัดนนทบุรี มีผู้ตกของเช่าที่ดินเป็นจำนวนเท่านั้น ที่จังหวัด
นนทบุรี มีผู้ตกของเช่าที่ดินเป็นเปอร์เซ็นต์เท่านั้น แต่หาใต้อาคารที่จังหวัด
นนทบุรี ผู้ให้เช่าเรียกค่าเช่าเป็นจำนวนเท่าใด เช่นเรียกไร่ละเท่า
ใดไม่ เพราะในการพิจารณาว่าเป็นการเอากำไรเกินควรหรือไม่นั้นก็
ต้องพิจารณาดังนั้นและถ้าไร เท่าที่ทางการไต่สวนมานั้นได้ความ
ว่า ค่าเช่าในขณะนั้นยังไม่สูงมาก อันจะพึงปรียบเข้าอยู่ในประเภทค้ำ
กำไรเงินเกินควร ข้าพเจ้าขออ้างการเช่าที่ดินบางรายเพื่อให้สภาฯ นี้
ทราบ เพื่อเป็นทางวินิจฉัย

๑. ที่ดินหน้าสำรว ๒๗๓ ตำบลบ้านเกาะ จังหวัดพระนครศรี
อยุธยา จำนวนที่ดิน ๑๓ ไร่ ๗๖ ตารางวา เป็นเงิน ๑๐๐ บาท เหลือ
แล้วไร่ละ ๑ บาทค้อย ๕๖ ไร่ ๗๖ ตารางวา ๕๖ ไร่ ๗๖ ตารางวา ๕๖ ไร่ ๗๖ ตารางวา
๒๒ บาท

๒. ที่ดินหน้าสำรว ๕๐๓ ตำบลบ้านเด้า จังหวัดนครนายก

ที่ดิน ๕๓ ไร่ เข้า ๑๐ ปี ค่าเช่า ๗๕ บาท เหลือแล้วไร่ละ ๑๔ สาทังค์
คือ ๒๒ ไร่ ๒๐๐ ปี ราคาที่ดินไร่ละ ๗ บาท

๓. ที่ดินหน้าสำรว ๑๕๓ ตำบลหนองแขม จังหวัดสมุทรสาคร
จำนวนที่ดิน ๓๕ ไร่ เข้า ๑๐ ปี เงิน ๖๘๐ บาท เหลือแล้วไร่ละ
๒ บาทคือ ๒๒ ไร่ ๒๐๐ ปี ราคาที่ดินไร่ละ ๕๘ บาท

ส่วนที่นาใกล้ๆ เช่นในอำเภอพระไวยง ราคาซื้อขายไร่ละ
ประมาณ ๑๖๐ บาท ค่าเช่าปีละ ๓ ถึง ๔ บาท เหลือเงินคืน แต่
อย่างไรก็ตาม เรื่องการที่ราษฎรไม่มิตทำกินนี้ รัฐบาลก็ได้ช่วยอยู่ใน
ด้านอื่นบ้างแล้วเหมือนกัน เช่นช่วยในทางสหกรณ์ ซึ่งได้เสนอกรับว่า
เป็นวิธีที่ช่วยเหลือผู้ที่ไม่มิตทำกินได้ดีที่สุดวิธีหนึ่ง ข้าพเจ้าขออ้าง
การช่วยเหลือที่เกี่ยวกับการสหกรณ์ ในเวลานี้มีสหกรณ์ ๗๖๓๒ แห่ง
แล้วรวม ๒๖ จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่
สุพรรณบุรี สวรรคโลก พิษณุโลก พิจิตร ลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี
อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ชล-
บุรี นครนายก จันทบุรี ราชบุรี เพชรบุรี นครปฐม สมุทรสาคร
บุรีรัมย์ นครราชสีมา และภูเก็ต มีจำนวนสหกรณ์นับถึงวันที่
๑๖ สิงหาคม ๒๔๘๒ รวม ๑,๔๒๕ สมาคม แบ่งออกเป็น ๖ รูป
สหกรณ์ประเภททำกิน ๑,๓๕๐ สมาคม สหกรณ์เช่าซื้อที่ดิน ๔ สมา-
คม วันสหกรณ์ ๘ สมาคม สหกรณ์บำรุงที่ดิน ๘ สมาคม สหกรณ์
การค้า ๘ สมาคม และสหกรณ์ นคร ๑๗ สมาคม สหกรณ์ ที่ อ่าง

ช่วยเหลือส่งเสริมฐานะของสตรีที่ไม่มีอสังหาริมทรัพย์ ของตนเองได้
 พนัก สหกรณ์เข้าชอกกิน สหกรณ์รูปอื่นใดตั้งขึ้นเมื่อปลายปี ๒๔๖๐
 ที่อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เพื่อช่วยเหลือสตรีซึ่งไม่มีที่
 ๒๖ ของตนเอง ให้ได้มีคานา โดยวิธีเข้าชอกกินแบบสหกรณ์ เป็นการ
 ผลของ ถ้าคิดเป็นการสำเร็จเป็นทางที่ช่วยเหลือในเรื่องที่เข้ามาได้
 เป็นอย่างดี ทางการได้ทำไว้จะขยายให้มีจำนวนมากขึ้น แต่การจัดหา
 พนักมากก็ต้องการให้สมาชิกผู้มีส่วนประกอบอาชีพ จะต้องใช้ทุน
 เป็นจำนวนมาก ประกอบกับเงินงบประมาณประจำปี ๒๔๖๒-๒๔๖๓
 มีจำนวนจำกัด จึงได้ระงับการจัดขยายสหกรณ์ประเภทนี้ไว้ก่อน นอก
 จากนี้ก็มีสหกรณ์ นครวัดตั้งขึ้นที่เหมืองแม่แฝก จังหวัดเชียงใหม่
 ในปี ๒๔๖๑ ๔ มีนาคม และในปี ๒๔๖๒ อีก ๑๓ มีนาคม รวมเป็น
 ๑๗ มีนาคม รวมสมาชิกทั้งสิ้น ๓๘๕ คน นอกจากนั้นก็มีสหกรณ์
 รูปอื่น ๆ อีก เวลานี้มีอยู่ ๓ รูป คือ สหกรณ์บำรุงตน รวมสหกรณ์
 สหกรณ์การค้า

ต่อไปนี้ข้าพเจ้าจะได้อธิบายถึงการเข้าเคหะสถานที่อยู่อาศัย การ
 ๒๗ ที่ตั้งอยู่อาศัยเท่าที่ได้อธิบายส่วนข้อเท็จจริงไว้ก่อนว่า ผู้ที่เข้าได้เรียก
 ค่าเช่ายังไม่สูงเกินควร เช่นผู้ที่มีที่ดินและบ้านเรือนให้เช่าเวลานี้ได้
 ๒๘ ผลประโยชน์จากที่ดินและบ้านเรือนนั้นน้อยกว่าการทำอาชีพอย่างอื่น
 เช่นได้ดู ขนกันต้น ได้ลี้ยงสวนการมัตถ์และปลูกเรือนให้เช่าซึ่งได้

ลงทุนทั้งที่ดินและควมเรือน ๒-๓ พันบาท โดยมากได้ค่าเช่าไม่เกิน ๒๐
บาท และผู้ที่ปลูกคอกแล้วให้เช่าเกินละ ๘ บาท โดยมากลงทุนทั้ง
ที่ดินและคอกแล้วกว่าพันบาท ถ้าคิดถึงผลประโยชน์ที่ได้แล้วไม่ถึง
ซึ่งละ ๑ บาทต่อชเดือน หรือร้อยละ ๑๕ ต่อปี

สำหรับประเด็น ๒ การลบลูกกฎหมายนี้ไป จะยังเกิดผลหรือไม่

ถ้าท่านผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย พลิกไปดูร่างมาตรา ๑๖ ว่าด้วยกำ
หนดอัตราค่าเช่าแล้ว ท่านจะเห็นได้ว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ลบล
เป็นกฎหมายแล้ว จะไม่ได้ผลเลยแม้แต่นิดเดียว ตรงกันข้ามอาจ
ได้ผลก็ได้ ถ้าพระเจ้าจะอานกำหนดอัตราค่าเช่าตามร่างให้ฟัง

มาตรา ๑๖ ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์จะพึงเรียกเก็บได้ ไม่เกิน
กว่าที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่สูงกว่าอัตราต่อไปนี้

- ๑. การเช่าเพื่อการรกรงกรรม ไม่เกินกว่าร้อยละ ๓ ของราคา
ตลาดต่อปี
- ๓. การเช่าเพื่อประโยชน์อย่างอื่น ไม่เกินกว่าร้อยละ ๕ ของ
ราคาตลาดต่อปี

ตามข้อ ๑ ก็แปลว่า ผู้ใดมีที่ดินสำหรับประกอบกรกรงกรรมให้
เช่าจะได้ค่าเช่าในราคาของที่ดินนั้นไม่เกินร้อยละ ๓ ต่อปี หรือถ้าคิด
เป็นเศษสตางค์ซึ่งละ ๓๐ สตางค์ต่อเดือน

ตามข้อ ๓ ก็แปลว่า ผู้ใดมีที่ดินบ้านเรือนให้เช่า ก็ได้ผลประโยชน์

โยชน์จากที่ดินและบ้านเรือนในราคาตกลงไปนั้นไม่เกินร้อยละ ๕ ค่อย
หรือซึ่งละประมาณ ๓๓ สติงคตลเคอน

เงินจำนวนเดียวกันนั้นถ้าผู้นั้นเอาไปให้เขาอยู่แล้ว ก็จะได้ผลประโยชน์
โยชน์ร้อยละ ๑๕ ค่อย หรือซึ่งละบาทต่อเคอน

ฉะนั้นทางหลายคงจะเห็นได้ชัดว่า ถ้าร่างพระราชบัญญัตินี้
ได้ออกเป็นกฎหมายแล้ว ผู้ที่มทกนหรือปลูกบ้านให้เขาจะต้องเปลี่ยน
คำสั่งอย่างอันหมด ในที่สุดผลร้ายก็จะตกแก่ราษฎรที่จำจะต้องเช่าที่ดิน
บ้านเรือน คือจะไม่มีการให้เช่าที่ดินบ้านเรือนต่อไป จึงเห็นว่าในขณะ
นี้ยังไม่ควรรีบหักการแห่งร่างพระราชบัญญัติไว้ พิจารณา

๑๖.๑๕ น.

นายอำเภอ อิศรางกูร ณ อยุธยา (สิงห์บุรี) : หลักการอัน
ความจริงเป็นหลักการใหญ่ ในเรื่องจำกัดอัตราค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์
นั้นเป็นหลักการที่ออกพระทัยพระเทือนมากอยู่ แต่ก็มีความจำเป็น
อย่างหนึ่งแก่คนจังหวัดหรือเขตแดนอื่นเข้ามา ความจำเป็นอันนี้สมาชิก
สภาได้ทราบกันทั่วๆ ไปอยู่แล้วว่าชาวชนบทคือชาวภาคส่วนใหญ่ ได้
วิงวอนมาแต่จากการลดอัตราค่าเช่าอย่างรุนแรงมานานแล้วนับจำ
นวนสี่ห้าปี และการเรียกค่าเช่านี้ได้ทวีรุนแรงยิ่งขึ้นอีก เพราะ
อย่างนี้คนไทยนั้นไม่เห็นไร แต่สำคัญที่สุดเพราะที่ดินซึ่งตกอยู่ในมือ
ของคนต่างถิ่น ซึ่งข้าพเจ้าเองได้เฝ้าใจใส่มานานแล้วในเรื่องนี้ ราษฎร

ของเราได้ถูกขยคนมานานเหลือคน แต่ก็จำใจต้องเข้าเขาอยู่นั่นเอง
ข้าพเจ้าจะขออภิปรายข้อเท็จจริงให้ฟังเสียก่อน

ชาวนาเวลานี้ไม่มีนาจะทำไร่ทวนตามจังหวัดต่าง ๆ ไม่
สามารถจะแยกย้ายครอบครัวไปได้ โดยมีความยากแค้นเช่นประมาณ
บุตรหลานที่เกิดขึ้นมา สมมติว่าพ่อแม่มีลูกตั้ง ๔-๕ คน ก็หมดกำลังที่
จะเลี้ยงดูแล้ว ไม่ทราบว่าจะไปหาที่ไหน เวลาขาดเงินหนักเข้าก็ต้อง
จำนำข้าวของ แล้วหนักเข้าก็ต้องหยดเป็นกสิกร แล้วนาก็ไปตกอยู่แก่
คนต่างดาวเสียด้วย ซึ่งข้าพเจ้าเสียใจ และมีอยู่ทุกจังหวัดด้วย เช่น
จังหวัดเป็นอยู่เองที่สมาชิกสภาฯ จะต้องเสนอพระราชบัญญัติจำกัดอัตรา
ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์เข้ามาตราเป็นกฎหมาย และได้เพิ่งสั่งถึงการ
ปฏิบัติว่าเป็นการขาด เพราะเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารมีไม่เพียงพอ ในเวลา
นี้งานการบริหารหนักมีอยู่แล้ว แต่ในแง่หนึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าพอจะทำ
ได้ ในแง่บริหารตามที่รัฐมนตรีอธิบายว่า การใช้สิทธิเกินควรหรือ
ไม่มัน เรื่องนี้เป็นข้อขาดเกินกำลัง เวลาเรากบริหารงานกันอยู่น
โต๊ะในกระทรวง แต่ถ้าหากว่าเราขอออกไปตามชนบทแล้วก็จะทราบว่า
นั่นแหละเกินควรแล้ว แต่เหตุไรกฎหมายนี้จึงยังไม่ออก นั้นเช่นชลท
นาคิก ปัญหาเช่นปัญหาสำคัญ วิถีช่วยชาวนาที่ทำงานรัฐมนตรีบอกว่า
เป็น ๖ จำพวกนั้น ข้าพเจ้าก็เห็นใจ แต่บางทีจะโทษออกในส่วนที่ค่า ผู้
หมดเมตตาก็คือข้าราชการนำเอาการพิจารณา ข้าพเจ้าก็ขอจะไม่กล่าวถึงผู้
เสียให้เขาเข้าตัว นานไม่ได้ประโยชน์ก็พอทำไปอย่างไม่ได้อย่างก็มี หรือ

ทำไม่ได้เลยก็ทิ้งไว้ เช่นนาถของวังสิดเป็นต้น เราทราบดีกันดีอยู่แล้ว
 ถ้าหากว่าเรา จะไม่จำกัด เสียเลย ปล่อยให้มันก็ได้แต่มาคิดสังสาร
 ศาสตร์ศาสนาซึ่งเขินชาวนา เรื่องค่าเช่า ๕ เพอร์เซ็นต์หรือ ๑๐ เพอร์เซ็นต์
 นั้นข้าพเจ้าไม่สนใจนัก ข้าพเจ้าเองก็มาให้เช่าเป็นร้อยละไร้มือนกัน
 แต่ข้าพเจ้าไม่ได้เรียกแพงเหมือนผู้อื่น รัฐบาลเองก็ไม่ปฏิเสธว่ามีกา
 รเรียกค่าเช่าแพง แต่รู้สึกว่าจะไม่ใช่เหตุผลที่สมควรสักเท่าไร
 เพราะเป็นความจำเป็นและถึงคราวแล้ว ถ้าหากว่ารัฐบาลมีทางหนทาง
 ใดซึ่งจะช่วยเหลือได้ จะเป็นระยะเวลา ๕ หรือ ๑๐ ปีก็ตามโดยไม่ต้อง
 ถูกขูดเลือดเนื้อชบ ๆ แล้ว ข้าพเจ้าเองเห็นว่าไม่ควรจะเสนอเลย เห็น
 ว่าควรจะลดน้อยเสียดีกว่า เพราะเป็นการกระทบกระเทือนที่สุด ข้าพเจ้า
 เองก็ถูกกระทบกระเทือน แต่ข้าพเจ้าก็ยังยินยอมที่จะให้ลดออกไป ร้อย
 ละเอ็ดด ๕ เพอร์เซ็นต์หรือ ๓ เพอร์เซ็นต์เราแก้กันได้ เราปรับปรุงกันได้
 ทั้งนี้ที่หลักการว่าเราจะ ปรับปรุงกันหรือไม่ในเรื่องค่าเช่า อสังหาริม
 ทรัพย์ สำหรับในเรื่องพระราชบัญญัติห้าม เรียก ดอกเบี้ยเงินกู้เกิน
 อัตราเราก็คงได้แต่ว่าคงถึงโรงศาลเท่านั้น ฎีกอบจะไม่ได้เสียอะไรนัก
 แต่เราก็คงมีพระราชบัญญัติบังคับไว้ เรามีกฎหมายพระราชบัญญัติตั้งเข้าไว้
 นึกหน่อย แต่ไม่รู้สึกว่าจะได้ ขึ้นมาถึงโรงศาลเลย แต่เหตุใดที่เรา
 จึงคุมกันไว้ได้ ถ้าพลาดเข้ามาในช่วงเมื่อไรก็คิดแล้วเหมือนตนเอง นึก
 เช่นเดียวกัน หากจะมีแต่เหตุผลประการใดเราก็คงมีกันไว้บ้าง

จึงขอ พระราชบัญญัติขึ้นเป็น พระราชบัญญัติที่สมควรที่สุด

หมดมาที่สุด แต่ผลประจักษ์ข้าจะยากกว่าพระราชบัญญัติจำกัดหมอก
 และหมอกเส้นที่ขาแปดของข้าพเจ้าอีก แต่ก็สมควรแล้ว ควรที่จะ
 พิจารณาให้ถี่ ถ้าหากเราขับปลั๊กปลั๊กละเลยไป เวลานั้นนาซงไม่ใช่
 ของคนไทยนั้น ชุกกันอย่างแสบเหลือเกิน แล้วยังให้คนทันทานิน ทา
 ว่าหากวาทหาใดหาแอกกันเองก็มี ข้าพเจ้ารู้สึกน่าสงสารเป็นอย่างยิ่ง
 แล้วขอให้ท่านคิดดูว่าจะเป็นอย่างไร เวลาแยกแถวโตข้าพเจ้า ได้บ้าง
 เสียบ้าง เจ้าของนาถ์แย่งเขาไปโดยไม่ต้องเปลืองแรงเลย เช่นนี้เขมตัน
 และค่าเช่าก็เช่นเดียวกัน จะไปอ้อนวอนขอร้องว่าลูกไม่มีจะกินไม่มีจะ
 ทว่านต่อไปแล้ว เจ้าของนาซงเป็นชาวต่างคำวกไม่ฟังเสียงเลย เหวอด
 บนครไปชนไปโดยเขามาตามชอบใจ บางทีจะเหลือให้สัก ๕ กระบุง
 ๑๐ กระบุง เช่นนั้นก็ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่า สภาฯ นี้ไม่พิจารณา
 เสียในกรณีแล้ว เมื่อไม่ได้นั้นแหละเป็นภาวะที่สุดแสนแล้ว ซึ่ง
 กสิกรชาวนาของเราพวกนี้เหลือที่จะทนทาน ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการ
 กระทบกระเทือนอย่างแรง ส่วนเรื่องปลั๊กย่อยนั้นเราแก้กันได้ จะแก้
 ถ้าให้ เป็นชาวไท่ ทนในหลักการเรื่องอสังหาริมทรัพย์ นี้เราจำกั
 นั้นสมควรหรือยัง ถึงเวลาหรือยัง ข้าพเจ้าขอกราบเรียนท่านรัฐมนตรี
 ในข้อนี้ ถ้าหากเราจะไม่แก้ได้เราไม่เคอครอื่น เรานั่งในสภาฯ นี้ก็
 ไม่รู้สักอะไร แต่ทั้งตัวสวย ๆ นึ่งรถยนต์เทียวก็ได้ ชาวกรมถนน แต่
 ศาสตราจารย์ซึ่งเป็นชาวนานั่นแกเคอครอื่น ท่านรัฐมนตรีท่านนี้ยังอยู่ใน
 กระทรวงท่านยอมไม่รู้ ขอให้ท่านไปสอยสวนตุ๊กต แต่อย่าไปสอยสวน

เขาแต่ผู้ที่มีใจกว้างก็แล้วกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยาก จะ กราบ
 เรียนว่า หลักการ นั้นสมควร หรือยัง ถ้าหาก ท่าน รัฐมนตรี จะไปรศ
 สักหน่อยว่า ศาสตร์ ศาสา ซึ่ง เป็นกำลัง ของ กองทัพเรา เป็นกำลัง ของชาติ
 เรา เรา เคารพ เคารพ ศาสตร์ ศาสา มา เขาต้อง ทิ้งไว้ ทิ้ง มา มา ตั้ง ๕๐
 เปอร์เซนต์ แต่ว่า เหตุใด ถึง คราว แล้ว ที่ เรา ควร จะ ช่วย แด่ ย่าง เรา จึง
 จะ ไม่ ช่วย แด่ เล่า สำหรับ ใน เรื่อง อัตรากำลัง ที่ คน นั้น ข้าพเจ้า ไม่ ได้
 เอาใจใส่ แต่ว่า ขอ หลักการ อัน นี้ เด็ด หลักการ รศ กรม สกร รศ ท่าน
 ควร จะ ให้ ไป เสีย ที่ เด็ด เวลา นั้น ข้าพเจ้า ยัง แดง อยู่ ใน นาน ยัง ทำ ไม่ ได้ ฝน ก็
 ไม่ ตก ยัง ไม่ ทราบ ว่า ใน ปี ที่ นาน ๆ จะ ออก ข้าว อย่าง นั้น เช่น นั้น และ แม้ ว่า
 ใน เวลา นั้น จะ ยัง ช่วย ไม่ ได้ แต่ อยาก จะ ขอ กราบ เรียน เป็น การ เคลื่อน ไหว สัก
 ครั้ง หนึ่ง ถ้า ต่อ ไป แล้ว อยาก จะ กราบ เรียน ว่า ขอ ให้ รัฐบาล เสนอ เข้า
 มา เด็ด เพราะ ฉะนั้น ขอ กราบ เรียน ว่า จะ รัย หรือ ไม่ รัย ก็ แล้ว แต่ สมาชิก
 สภา ฯ

๑๖.๒๓ น.

นายสุวิชัย พันธเศรษฐ (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้า จำ เป็น ที่ จะ
 ต้อง คัด คำน หลัก การ แห่ง ร่าง พระราชบัญญัติ กำหนด อัตรากำลัง
 อสังหาริมทรัพย์ นี้ ข้าพเจ้า ขอ กล่าว ความ ความจริงใจ สำหรับ ใน
 ส่วน ตัว ข้าพเจ้า นั้น ไม่มี อสังหาริมทรัพย์ ให้ เขา แต่ คน เมื่ อ ข้าพเจ้า ได้
 พิจารณา ถึง หลักการ ตลอดจน เนื้อ เรื่อง ของ ร่าง พระราชบัญญัติ ละ ยืน

แล้ว มองเห็นได้ว่าถ้าราษฎรราชบัญญัติฉบับนี้ออกไปแล้ว จะทำ
 ความยุ่งยากและเกิดครอนให้แก่พวกราษฎรซึ่งเป็นเจ้าของสังหาริมทรัพย์
 นั้นเอง ถ้าไม่เข้าพเจ้าจึงได้เรียนให้ทราบเช่นนั้น เราได้เห็นได้ว่าหลัก
 การของราษฎรราชบัญญัติฉบับนี้มีรูปเป็นอย่างงาม แต่ที่นั่นผลที่จะ
 ได้รับจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นอย่าง ยากๆ นี้ในตอนที่
 ทำไม่เข้าพเจ้าจึงกล่าวเช่นนั้น ท่านพอที่จะมองเห็นได้ว่าถ้าจากราคาค่า
 ค่าเช่าสังหาริมทรัพย์ ที่จะให้เข้าไปนั้นจะต้อง เป็นกำหนด ราคาเท่านั้น
 เท่านั้น คือเท่านั้นเท่านี้เปอร์เซ็นต์ของราคาตลาด คือราคาของสังหารมิ-
 ทรัพย์นั้นเอง แต่ที่นั่นขอให้ท่านระลึกว่าอัตราสังหาริมทรัพย์นั้นก็ไม่คง
 ที่ คือหมายความว่า เมื่อมีผลของการขยายตัวในการประกอบกิจการ
 ต่างๆ มากขึ้น ราคาของสังหาริมทรัพย์ ก็เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ถ้าไม่มีผลของการ
 แล้ว ราคาของสังหาริมทรัพย์ ก็ลดลง นี้หมายความว่าเข้าไปตามกฎ
 แห่งความหมุนเวียน ถ้าหากว่าคนต้องการของดีแพง ถ้าหากว่าคน
 ไม่ต้องการของดีนั้นก็ สมมติว่าเราว่าถ้าอัตราค่าเช่าสังหารมิ-
 ทรัพย์นั้นลงไปได้ ที่นั่นผลที่เป็นเจ้าของก็อยากจะหมุนให้เป็นเงิน เพราะ
 เหตุว่าเงินนั้นอาจ จะเข้าไป ทำดอกเบี้ยได้ร้อยละ ๑๕ ต่อปี ทั้งนี้ถ้าหาก
 ว่าเราเอาหมุนเป็นค่าเช่าบ้างก็ได้เพียงร้อยละ ๔ ร้อยละ ๕ ต่อปีเท่านั้น
 ก็ไม่มีใครอยากจะซื้อสังหาริมทรัพย์ เมื่อเป็นเช่นนั้นต่างคนต่างก็หา
 วิธีเสนอขายสังหาริมทรัพย์ เมื่อคนเสนอขายสังหาริมทรัพย์มาก ๆ
 เข้าแล้ว ราคาก็จะต้องลดลงๆ และไม่มีใครจะซื้อเพราะว่าไม่มีเงิน

คุณจะไปประกอขอาชีพ ด้วยความสามารถของตนเอง ก็ต้องตกใจเป็น
 ของคนดวงดินที่จะเข้ามาวิจัย คือหมายความว่าเขามีเงินทุนที่พอจะ
 ทำการค้าได้ เขามีทุนทรัพย์ที่จะขยายการถักถนอม การเพาะปลูกได้
 ทุนอย่าง ที่สมาชิกจังหวัดสงขลากล่าวว่า ทุนนี้ก็เลยตกเป็นของคนที่ไป
 ข้าพเจ้าเห็นว่าวิธีการนั้นจะเป็นการที่เรียกว่า ทำให้บุคคลชั้นกลาง
 ของประเทศไทยเรา จำเป็นต้องเลิกไล่จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ ไป
 เสีย ผลที่สุดทุกคนก็จะไม่มีหลักฐาน หมายความว่าทุกคนจะเก็บตัว
 เงินไว้สำหรับหากอกเบยมาใช้จ่ายให้เพียงพอ เมื่อไม่มีหลักฐานเช่นนี้
 การค้าก็ การธนาคารก็อสังหาริมทรัพย์ เป็นหลักแล้ว ก็จะต้อง
 ตกไปอยู่ในมือของคนอื่น ซึ่งไม่ใช่คนไทยเลย

คุณขอให้ท่านพิจารณาต่อไปว่า ในเรื่องขี้คนหรือกษัตริย์นั้น
 เป็นที่ทราบกันอยู่แล้ว แต่อย่าใช้วิธีหักห้ามพรั้าด้วยหัวเข่า คือหมาย
 ใจว่าทำไปก็เคียวให้ ไ้ได้ผลร้อยเปอร์เซ็นต์ ข้าพเจ้าขอเรียนว่า เรา
 ยังมีวิธีอีกหลายอย่าง เช่นตัวอย่างใช้วิธีอบรมผู้มีนิสัยว่ามาควรัฐาน
 ของชาติเราจะอยู่ได้ก็ด้วยวิธีใด แล้วก็จะช่วยกันปรับปรุงไปที่ละน้อย ๆ
 เราปลูกให้ประชาชนของเราคนตัวให้โตเห็นผล คือที่เรียกว่าเลี้ยงการ
 โกล เช่นนี้แหละผลนั้นก็แน่นอนขึ้นตามลำดับ และผลนั้นจะไม่ใคร
 มาทำลายได้ และผลจะบังเกิดดังที่ข้าพเจ้าเรียนมาอยู่ ๆ แล้ว ทั้งนี้ถ้า
 หากจะให้ข้าพเจ้าเรียนต่อไปก็จะออกมากมายหลายประการ เช่นเช่น

กันว่าความถกขบคนเสวีภาพในทางทรัพย์สินของผู้ที่ก่อสร้างไว้
กว่าที่เขาจะโคตรพย สิ้นสิ่งนั้นมา เขาจะต้องใช้ทุนแรงอะไรของเขา
มาตามา แลวันเข็นวชิการที่จะไปปลุกเขา ไปปลุกสติเสวีภาพของเขา
ในการที่เขาจะใช้ทรัพย์สินของเขาเช่นนั้น ด้วยเหตุผลถึงข้าพเจ้าได้
เรียนมาแล้ววัน ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าสภาฯ นี้ยังไม่ควรที่จะรับหลักการแห่ง
ร่างพระราชบัญญัติกบฏไผ่ พิจารณา

๓๖.๒๕ น.

นายฉ่ำ จำรัสเนตร์ (นครศรีธรรมราช) : ร่างพระราช
บัญญัติว่าด้วยจำกัดสิทธิการค้าขายสิ่งหาปริมาณที่ห้ามผู้แทนราษฎร
จังหวัดร้อยเอ็ดเสนอมาน ข้าพเจ้าเห็นสมควรอย่างยิ่ง ทสภ.ฯ ของ
ชาติ ซึ่งได้มองเห็นสภาพและความเห็นไทยของประชาชนทุกชั้นคืออยู่
แล้ว จะรับเอาไว้พิจารณา กล่าวคือสภาฯ นี้ควรที่จะรับหลักการแห่ง
ร่างพระราชบัญญัติกบฏไผ่ พิจารณา เพราะเหตุผลถึงที่ข้าพเจ้าจะอธิบาย
ต่อไปนี้

ท่านรัฐมนตรีได้แถลงไว้ มีอยู่ ๒ นัย นัยหนึ่งเรื่อง การเข้าที่
ประกอบกิจการต่าง ๆ ในการเพาะปลูกนั้นเป็นประเด็นที่ ๑ ท่านบอกว่า
ไม่แพงเลย ไม่แพงจนเกินควร ท่านได้แถลงไว้อย่างนี้ นัยข้อ ๑
ข้อที่ ๒ เรื่องเคหะสถาน คือ บ้านเรือนที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน
ท่านบอกว่าไม่แพงอีกเหมือนกัน นัยที่สาม อ้างเหตุผลว่าไม่ควรรับ

หลักฐาน แต่คำอ้างของท่านที่ท่านอ้างแต่ผิว หากได้ค้นเขารากแก้วมา
 ดึงดู ก็ต้องเข้าที่คนประกอบกรรกรรม และต้องเข้าที่คนอาศัยอยู่นั้น
 ไม้ ท่านคนแต่ที่เงินเดือนร้อยบาทขึ้นไป แต่เงินของกรรมกรที่ชุกคึกกัน
 ทราย โดยเพราะอย่างนี้พวกที่ชุกคึกทางรถไฟวันละ ๕๐ ส कांगคน
 ยังกต้องเสียค่าเช่าที่ด้วยราคาแพง ในบางแห่งกรรมรถไฟไม่มีที่ให้อยู่
 ก็ต้องไปเสียค่าเช่าเช่าเอง รายได้ ๕๐ ส कांगคนนั้น ทางครอบครัววิชา
 ก็ยังมีภาระทั้งพ่อแม่ลูกด้วย แล้วเขาต้องไปเสียค่าเช่าอีก พวกตรงๆ
 ว่าเดือนละ ๓ บาท ท่านรัฐมนตรีเห็นว่าไม่แพง สำหรับภาระที่ท่าน
 อภิปรายมาแล้ว คือไม่แพงสำหรับผู้ที่มีเงินเดือนร้อยบาทขึ้นไป สรุป
 ความว่าท่านไม่ได้ค้นเขารากแก้วของความไม่อยู่แห่งประชาชนชาวไทย
 ยันได้นำมาว่าประเทศไทย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ ของชาติ
 น่าจะพลิกพันดูภาวะความไม่อยู่ของประชาชนทุกชั้นในเรื่องที่อยู่ คือ
 ต้องเช่าเขาอยู่ นประการหนึ่ง

ประการที่ ๒ เรื่องที่ตามมาหากิน นั้นเป็นประการที่ ๒ ซึ่งต้องเข้า
 เขามาโดยราคาแพง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้สภาฯ สูงสุดของชาติ
 และท่านรัฐมนตรีที่อภิปรายมาแล้ว พร้อมกับท่านเลขาธิการผู้ทรง
 เกียรติแห่งผู้ช่วยกลาโหมขอได้พิจารณาถึงภาวะที่แท้จริงของประชาชน
 ที่เงินเดือนต่ำกว่าร้อยบาทลงไป จนกระทั่งชาวนาที่ไม่มีเงินเดือน ไม่
 มีบ้านที่เข้าอยู่อาศัยเพียงพอนั้นแล้วกันที่สุด ท่านผู้แทนสังหัยบุรีว่าเหลือ
 ภาระที่ท่าน นั้นเป็นความจริง แต่ทำไมทนอยู่ได้เล่า ทนอยู่ในโลก

น้ด้วยความจำเป็นขงคย เพราะไมม่วิถทางสนคนรนไปไคแล้ว ะคณ
 ไปทางไหนสวนแล้วไปทวยถกคคกคาม เพราะไมม่ทคณขงคณเอง
 แม่มทคณขงคณเองกคาม ผู้ซงผลตคปราชญ์ปรคงกไปคิงเขามา
 เสืออก ท่านรัฐมนตรียังไม่ทรวย เป็นค่นว่เหมองฝายทเขาทำไปใ
 ทแห่งหน่ง โดยคระเพระอย่างยงจทวคสงขลา ททงสง ค่ำบสนน
 หลวงสาน มีผู้ทำนวขงคณมาข่นเวลา ๕ ขกควแล้ว มายนหมยคคค
 ทคคคควำนนไปจขงแย่งทขลงไปทวยวคทคคคค ผู้ซงทำอขกขณ
 นนไม่สามารถจะแก้ไซไค ึ่งมารองทกขแก้ขापเจ้าไทช่วยแก้ไซ
 นนเป็นควมเคอครอนขงราชฎรสวนหน่ง นวาลงทคณขงราชฎรผู้ทค
 รวางพงมาทวยก่าลงอนเขมแซงทคคค แต่มีผู้ทเลนคคคทวยหนทง
 ทขापเจ้ากถ่าวมาถวณน แล้วก่มารองทกขกขापเจ้าซงเบณผแทน
 ผู้แทนกไม่ว่จะทำอย่างไ นกยวทวยการทำมาทกน ทคณทราชฎร
 ทำมาทกนนน สมนคคว่า มีทคณอยู่ลค ๑๐ แปรลงผู้ททำนาคไ่ไมม่
 นวไปคิงกไปเข้าทขงนาย ก. นาย ก. ขอกว่เมอเกคทพชผลแล้วนน
 เขาครงหน่ง อคครงหน่งเขาเขาไป นนเป็นควมจรง ท่านรัฐมนตรไ่
 เห็นเลย ควมจรงกอนทจะถลงทำนควจะไปควว่าอย่างนนจรงไค
 ลมจรงทำนคคองถลารยทคคการ ไม่ถลารยคปราชยอย่างนเลย

อีกประการหน่ง ท่านเลขาณการผู้แทนเซียงใหม่ คคคปราชยว่
 ทำนไมม่ทรวย ไ้เขา นนแหละจะเรยคว่าท่านร้รากแก้วทาไ้ไม่ อีก
 ประการหน่ง ท่านผู้แทนสขทขรนนนทไ้เขา นนแหละท่านร้รากแก้ว

ว่าชาวนาเคือคร้อนอย่างไร ท่านยังกล้าสละที่ท่านยอมตกลงให้ นี่
 แสดงนัยว่าท่านมีใจกรุณา สมควรจะเป็นผู้แทนราษฎรต่อไปในกาล
 ข้างหน้า นี่ข้าพเจ้ากล่าวโดยย่อพลเป็นสังเขปเท่านั้น ว่าโดยหลักการ
 ทั่วไปแล้ว ในร่างกฎหมายฉบับนี้ที่ท่านผู้แทนร้อยเอ็ดเสนอนี้เข้ามา
 ตามที่ข้าพเจ้าอธิบายโดยย่อ ๆ แต่ ถ้าหากจะว่าโดยชายชั่งแล้ว
 ขอให้คณะรัฐสภาพร้อมด้วยผู้แทนอื่นมีเกียรติ ไปตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง
 ควรรับหลักการไว้ พิจารณาเพื่อแก้ ความเคือคร้อนของบุคคลตามนัยที่
 ข้าพเจ้าอธิบายมาแต่บัดนั้น ให้หมดความทุกข์ยากไป ประชาชนจะอยู่
 ใต้ หรือคณะรัฐสภานี้จะอยู่ใต้ ก็ต้องอาศัยชาวเขื่อนมหาไชเจ้าออก
 ท่านอย่ามองในคำนี้เถียว ถ้าท่านมองใน คำนี้แล้วจะเห็นว่าประ
 ชาสนที่เข้าที่กินเขาทำนา เข้าที่กินประกอยการกลิ้งรวม เข้าเรือน
 เขาอยู่นั้นไม่สำคัญ ขอให้ท่านมองเสียใหม่ว่า เป็นลมหายใจเข้าออก
 อย่านมองแต่ผู้ ทมิเงินเคือคร้อนมาทชนไปถึงผู้สำเร็จราชการ ขอให้มอง
 ว่าชาวเขื่อนมหาไชเจ้าออก เขาไม่มีที่อยู่ที่ทำกิน กล่าวคือความเป็น
 อยู่นั้นอยู่ด้วยความแร้นแค้น อยู่ด้วยความบังคับซึ่งไม่มีทางหลีกเลี่ยง
 เพราะฉะนั้นท่านควรพิจารณาในคำนี้ เมื่อพิจารณาในคำนี้ให้ชาย
 ชั่งในสันตคามมนุษย์ในโลกนี้แล้ว ย่อมเป็นผลให้ท่านรับหลักการแห่ง
 กฎหมายฉบับนี้ไว้ พิจารณา ส่วนข้อปลีกย่อยในการกำหนดราคาค่า
 รถแพ่งบ้าง เหมียง หนักบ้าง นั้น เราทำกันได้ในชั้นกรรมาธิการ

แต่ในเบื้องต้นข้าพเจ้าขอวิงวอนให้สภาฯ ปรึษาหลักการไว้ พิจารณา เมื่อ
ไม่คิดในข้อปลีกย่อยก็ปรับปรุงเสียใหม่

และสมมติว่าสภาฯ นี้ไม่รับไว้ พิจารณา แต่มหาชนเห็นด้วยตาม
ถ้อยคำที่ข้าพเจ้าพูด มหาชนทั้งประเทศไทยเห็นดังนั้น ถ้าท่านไม่ทำ
ไปก็ยังมีมากที่ท่านและคณะไม่มากก็น้อย ในความรู้ สึก ที่ข้าพเจ้า
มองเห็นเช่นเช่นนั้น ราษฎรที่ซุกคืบกันหนาหรือทำถนนหนทางทุก
แห่ง หรือพวกเงินเคียน ๒๐—๓๐ บาทมีลูกถึง ๘ คน ๑๐ คน เกือบ
ร้อนเป็นอย่างยิ่ง ซักหน้าไม่ถึงหลัง นี้ข้าพเจ้าอธิบายพอเป็นสังเขป
เท่านั้นเพื่อประหยัดเวลาของชาติ เพราะฉะนั้นถ้าสภาฯ นี้กรณชาว
ไทยแท้ ๆ คือกรณแก่ชาวพื้นเมืองแล้ว ไปรับหลักการเอาไว้เพื่อ
ประโยชน์แก่ทั้งคณะรัฐบาลและประชาชนชาวไทยทั่วไปให้เกิดสุข และ
ร่มเย็น

ในหน้าที่ของรัฐบาลที่แถลงเอาไว้ ท่านอย่าหาถ้อยคำล้นมาแก้
เสียให้ยากเลย ในเรื่องค่าเช่าแพ่งนี้ แพ่งจริง ๆ ของพระคลังไม่
น่าจะเกินได้ ก็ยังเป็นไปได้ เมื่อ ๔-๕ วันนั้นข้าพเจ้าได้ ใหนักของชายของ
ข้าพเจ้าไปเช่าที่แห่งหนึ่ง คือน้องชายข้าพเจ้ามีลูกและเหลนเกิน อยู่
เวลานั้นเกินละ ๔ บาทนั้นแพ่งเหลนเกิน เกือบร้อนเป็นอย่างยิ่ง ต้อง
ย้ายไปเช่าที่ใหม่ แต่ไปเช่าพระคลัง ต้องเสียค่าล่วงหน้า ๗๐ บาท
อยู่ตรงหน้าวัดมหาธาตุ ที่ตรงเวงนั้นแหละ คุ้ม ๕ เอาค่าล่วงหน้าก็

๗๐ บาท แล้วเขากระดกที่โตนไปให้กิน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้
ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายโปรดพิจารณาด้วยหลักการนี้

๑๖.๕๐ น.

นายสีหม่น วัฒนสอน (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอคัดค้านหลักการ
ของผู้เสนอ และท่านข้อเสนอสนับสนุนของผู้เสนอ ทั้งข้าพเจ้าจะเรียนต่อไป

๑. การเช่าเป็นการตกลงกันระหว่างผู้เช่าและผู้ให้เช่า ฉะนั้น
หน้าผอนเขาหากัน

๒. ถ้ามีกฎหมายจำกัดค่าเช่า ก็เป็นการรอนสิทธิของผู้ให้เช่า
เกินควรไป

๓. ทุกคนเป็นหลักทรัพยอันสำคัญ ถ้ามีกฎหมายจำกัดค่าเช่า
อาจทำให้ราคาที่ดินตกต่ำ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าในที่ประชุมไม่
ควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ และข้าพเจ้าขอเสนอให้ที่
ประชุมลงมติ

นายสุวิชัย พันธเศรษฐ นายเท พวงนุ่น วัชรอง

นายถวิล อุดล (ร้อยเอ็ด) : ข้าพเจ้าขอกราบไหว้ที่ประชุม
ขอให้เลิกอภิปรายต่อไป

มีสมาชิกวัชรอง

ประธานสภาฯ : ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นว่า
ควรจะให้เลิกอภิปรายต่อไป ขอให้ไปรบกวนมติ

สมาชิกยกมือ ๔๘ คน

ประธานสภาฯ: ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้ไปรยกยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๔๗ คน

ประธานสภาฯ: เห็นฉันว่าที่ประชุมให้เบ็ดเสร็จไป

๑๖.๔๒ น.

นายถวิล อุดล (ร้อยเอ็ด): ข้าพเจ้าขอประท้วงซึ่งแรงตาม
 ชี้อภิปรายของรัฐบาลและของเพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าที่คัดค้านมา
 ในคำอภิปรายของรัฐบาลนั้น รัฐบาลได้วางหลักการในอันที่จะออก
 กฎหมายเพื่อสอยเข้าไปเกี่ยวข้องกับ สิทธิ ของเอกชนไว้ ๓ ประการ
 ประการที่ ๑ ได้วางหลักไว้ว่า ได้มีบุคคลจำนวนน้อยใช้ สิทธิเกิน
 ควร นั้นประการหนึ่ง และในประการที่ ๒ การออกกฎหมายเช่นนั้น
 ต้องได้ผล เมื่อท่านได้วางหลักการไว้เช่นนั้นแล้ว ท่านรัฐมนตรีได้
 วิจัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่ข้าพเจ้าเสนอมานี้ หากได้มีผลเข้าหลัก
 สองประการนั้นไม่ ข้าพเจ้าขอประท้วงกราบเรียนว่า หลักการที่
 รัฐบาลได้วางไว้เช่นนั้น เป็นที่ตอใจข้าพเจ้าอย่างยิ่ง และที่ข้าพเจ้า
 เสนอพระราชบัญญัตินั้นขึ้นมา ก็โดยอาศัยหลักเช่นนั้นเช่นเดียวกัน ยืนยัน
 ข้าพเจ้าจะได้ ให้เหตุผลว่า พระราชบัญญัติที่ข้าพเจ้าเสนอมานี้จะเข้าสู่
 หลักของรัฐบาลที่วางไว้หรือไม่

หลักที่ว่าบุคคลจำนวนน้อยใช้ สิทธิเกินควร การให้ สิทธิเกิน

ภรรยาถ้าหากว่าเราทะเลาะประเทศไทยนี้ เขาคงทั้งประเทศเป็นหน่วยของ
 การคำนวณผู้เช่า ผู้ไม่เช่า และผู้ให้เช่า เท่าไรแล้ว ข้าพเจ้าก็
 คิดว่าร่างพระราชบัญญัติของข้าพเจ้าใช้ไม่ได้ เพราะเหตุว่าผู้เช่าและ
 ผู้ให้เช่ายอมน้อยกว่าผู้ไม่เช่า ข้าพเจ้าได้เขียนไว้แล้วแต่ก่อน
 โดยอาศัยรายงานของค็อกเคอร์แอนด์ครุส และของซิมเมอร์แมน ค่าเช่า
 นั้นไม่เป็นปัญหาสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาคใต้ และใน
 ภาคเหนือ แต่เป็นปัญหาสำคัญที่สุดในภาคกลาง เช่นนี้ชี้ให้เห็นว่า
 เราเกือบอื่นในบางส่วนของประเทศไทยเท่านั้น และในร่างพระราช
 บัญญัติของข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้าได้เขียนไว้ว่าเราไม่ได้ใช้ทั่วทั้งประเทศ
 เราจะใช้ที่ไหน เราพิจารณาเป็นแห่ง ๆ ไป ถ้าเราจะพิจารณาเป็น
 หนึ่ง ๆ ไปแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่ารัฐบาลก็คงเห็นพ้องกับข้าพเจ้าในข้อที่ว่า
 บุคคลส่วนมากที่รับความเดือดร้อนอยู่ห่างจากบุคคลส่วนน้อย ในกรณี
 ที่เกี่ยวกับภาษี ก็อกเคอร์แอนด์ครุส ได้กล่าวไว้ว่า ในภาคกลางซึ่ง
 เขาได้ทำการสำรวจ ๑๑ หมู่บ้านนั้น มีเพียง ๓ หมู่บ้านเท่านั้นที่ไม่ต้อง
 ภาษีการเช่าที่พ้นจากการเช่าอสังหาริมทรัพย์หรือการเช่าทำนา อย่าง
 นี้จะไม่รับรองกันสักหรือว่า ผู้ให้เช่านั้นยอมมีจำนวนน้อยกว่าผู้เช่า
 เมื่อเป็นเช่นนั้นก็พอจะวินิจฉัยได้แล้วว่า บุคคลจำนวนน้อยได้ใช้สิทธิ
 เกินควร

คนที่ทำนารัฐมนตรีได้กล่าวต่อไปว่า ข้าพเจ้าไม่มีสติที่จะแสดงว่า

ผู้ให้เข้านั้นเรียกเขาค่าเช่าเท่าไร เรื่องนี้ข้าพเจ้าขอสารภาพอย่างซื่อตรง
 เป็นความจริงอย่างนั้น ข้าพเจ้าไม่มี เพราะข้าพเจ้าหาไม่ได้ แต่เพื่อ
 ระวังให้เห็นว่าชาวนาเคือควอนเพียงไรนั้น ข้าพเจ้าก็มีเหตุผลอย่าง
 กว้างๆ ในรายงานของค็อกเตอร์แอนดรูส์ ท่านโตเขียนไว้ว่า นับตั้ง
 แต่ พ.ศ. ๒๔๗๐ เป็นต้นมา เราจะเห็นได้ว่าสยามเราได้รับภัยในการ
 เศรษฐกิจในทุกๆ ปีไป ได้ไปรบกวนภาคสถิติ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการ
 โตแจกให้แก่ท่านทั้งหลายแล้ว ใน พ.ศ. ๒๔๗๐ ท่านจะเห็นได้ ใน
 สภาพเช่นนั้นต่อๆ มาได้ลดลงทุกปี จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๔ เป็นขตกตกต่ำ
 สุดแล้วคือยกกระเทืองขึ้นบ้างเล็กน้อย ภัยแห่งเศรษฐกิจโตเป็นอยู่อย่าง
 นี้ ทนทานค็อกเตอร์แอนดรูส์ได้รายงานฐานะของชาวนาไว้ว่า นับตั้ง
 แต่ พ.ศ. ๒๔๗๔ มาจนถึงปีแห่งการสำรวจใน พ.ศ. ๒๔๗๖ เป็นศึก
 เกียวเท่านั้นซึ่งทำนาได้ผลมาก และชาวนาไม่ได้ขายที่ดินเพื่อการชำระ
 หนี้ แต่การขายที่ดินเพื่อการชำระหนี้มันโตเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๑
 มาจนถึงปีแห่งการสำรวจ เมื่อทำการขายที่ดินแล้วเขาก็ต้องทำการเช่า
 ที่ดินเพื่อเลี้ยงตัวของเขาเอง ข้าพเจ้าไม่ขอเสนอตัวเลขซึ่งเกี่ยวข้องกับ
 ที่เกี่ยวข้องการค้าตกต่ำ เพราะจะทำให้ท่านเวียนหัวอยู่บ้าง แต่ในราย
 งานของท่านแอนดรูส์นั้นโตกล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า ในเมื่อราคาข้าวของเขา
 ตกต่ำ หรือเศรษฐกิจของเราตกต่ำมานั้น ค่าเช่าหาได้ตกลงมาตาม
 ราคาของข้าวไม่ ข้าพเจ้าขอประทานอำนาจให้ฟัง ประเด็นจะเห็นว่า
 ข้าพเจ้าโดยทมิใช้ความจริง รายงานนี้โตเขียนว่า "มิใช่ความจริง"

ของรายงานนั้นจะแสดงว่า เจ้าของที่ดินในกรุงเทพ ฯ เกษหรือไค้เคย
 กระทำความผิดคดีกรรม หรือเบียดเบียนพิชกเลิกนอกหมากไค้ ๓
 เจ้าที่ดินนั้นไค้ มีชนนแต่ยกทเห็นว่าพอกก็พอควรแก่ที่ผู้เช่าจะเสียให้ไค้
 ความชุกชุกอยู่ที่มีไค้จกการลดค่าเช่าให้ต่ำลงมาตามลำดับให้สม
 ณะฐานะเหตุการณ์ ในเมื่อราคาข้าวตกต่ำมาก เมื่อปรากฏว่าค่าเช่า
 ไม่ลดลงมาราคาข้าวแล้ว สยามเราได้รับภัยในการเศรษฐกิจเช่นนี้
 ข้าพเจ้าคิดว่าท่านคงไม่ปฏิเสธว่า ชาวนานี้ได้รับความเดือดร้อนใน
 เรื่องค่าเช่ามากน้อยเพียงไร แต่ตัวเลขนั้นข้าพเจ้าไม่มี คงที่เวียนไว้
 แล้วขอขณัน เมื่อเราเรียกกันว่าชาวนาได้รับความเดือดร้อนเช่นนี้ ข้าพ
 เจ้าคิดว่าในหลักการข้อ ๑ ซึ่งรัฐบาลได้วางมานั้นก็ผ่านไป

ท่านมาถึงข้อ ๒ ที่รัฐบาลได้วางหลักการไว้ว่า การออกกฎหมาย
 ระเบียบจะไม่ไค้ลดนั้น ข้าพเจ้าขอประทานชัดเจนว่า เป็นการตรงกันข้าม
 ในสิ่งที่ระชแรงให้เห็นถึงผลของกฎหมายระเบียบนั้น ท่านรัฐมนตรีเว
 หาระไม่พิยกเขา รายงานละเอียดของข้าพเจ้ามาพักไค้ ความจริง
 ข้าพเจ้าก็อยากระหีบกระดาษเปล่าส่งสภา ฯ เหมือนอย่างรัฐบาลได้
 ส่งมาแล้วครั้งหนึ่ง และในเมื่อรัฐบาลหีบเรื่องรายงานละเอียดมาพัก
 ข้าพเจ้าก็ใคร่จะชี้แจงไว้ด้วย ท่านรัฐมนตรีได้คำนวณราคาของสังหารวม
 ทรัพย์สินไว้แล้วก็คิดประมาณค่าเช่า แล้วก็บอกให้ผู้เช่าไม่ไค้ค่าเช่า
 ถึงร้อยละ ๕ หรือร้อยละ ๒ คอบ ซึ่งเป็นการลดกว่าคอกเบย และใน
 ท่านคงเกี่ยวกัน ท่านผู้แทนราษฎรเชิงใหม่เพอนข้าพเจ้าก็ไค้กล่าวไว้

โดยเขาคอกเขียงงนกนั้นมาเปรียบเทียบ ข้าพเจ้าขอประทานกราบเรียน
ว่า ท่านจะเขาคอกเขียงกับข้าเขาส่งทหารมทรพยมาเปรียบเทียบกันนั้น
ผิดกันไกลนัก ข้าพเจ้าขอประทานโทษที่ข้าพเจ้าจะนำเอาคำพูดของคน
อื่นมากล่าว ท่านศาสตราจารย์ชาร์ลสจ๊วตได้ให้ความสำคัญของคน
ไว้ ๓ ประการ

ประการที่ ๑ ทุกคนเป็นบ่อเกิดแห่งอาหารซึ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์
อื่นไม่เกี่ยวกับประเด็นที่ข้าพเจ้าจะนำมาอ้าง

ประการที่ ๒ ทุกคนไม่สูญหาย คงทน และทนกว่ามนุษย์

ท่านท่านจะเอาเงินกับทุกคน เอาที่กันกับข้าเข้ามาเปรียบเทียบกัน
ท่านจะเปรียบเทียบกันได้อย่างไร ในเมื่อฐานะของเจ้าของที่ดินกับฐานะ
ของผู้ใหญ่คนแตกต่างกัน ในเรื่องทรัพย์สิน ทุกคนเป็นทรัพย์สิน ที่คงทนแ
นจนถาวร ไม่มีวันสูญหายแม้แต่ไฟไหม้เมื่อวานชนนที่ทาแยกพลย
ปลาไซย ที่กันก็ไม่ไหม้ไปด้วย แต่เงินกันเมื่อไหม้ไฟแล้ว ฐานะ
ของลูกหนี้ไม่ก็ ก็เสียต้นทุนไปด้วย ผู้ใหญ่ยอมเสี่ยงภัยมากกว่าผู้
ให้เขาส่งทหารมทรพย ข้าพเจ้าขออย่าอวดคร่งทงว่า ผู้ใหญ่นยอม
เสี่ยงภัยมากกว่าผู้ให้เขาส่งทหารมทรพย

ข้อประการหนึ่ง ทุกคนมีจำกัดในจำนวน จำกัดเพราะพืช จำกัด
เพราะชาติ เพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าได้เขาคอกกิมานต์ (Demand)
และสัพพลาย (Supply) มาวินิจฉัย ท่านไปเข้าใจว่าที่กันนั้นจะเป็นสมุค

หรือหนังสือที่จะสร้างชนเท่าใด ๆ ได้ โดยไม่จำกัด แต่ท่านก็ให้เหตุผล
น้อยไป ซึ่งข้าพเจ้าก็อยากจะให้เหตุผลข้างไว้เสียเสียทีเดียว

ประเทศไทยเรามีที่ดินอยู่ ๕๑๒,๓๕๕ ตารางกิโลเมตร คิดเป็น
ไร่มีอยู่ ๓๓๐ ล้านไร่ เป็นนา ๑๓,๑๓๕,๐๐๐ ไร่ ท่านคิดหรือว่าที่ดิน
นั้นจะขยายออกไปทุกปี ๆ ความจำนวนที่พลเมืองเพิ่มขึ้น เปลา่ หากได้
เป็นไปดังนั้นไม่ ความรายงานสถิติที่ดิน จากสถิติท่านจะเห็นได้ว่า
ในรายงานการทำนา ข้าพเจ้าขออ้างใน ระยะ ๓ ปี ใน พ.ศ. ๒๔๗๗
ที่ดินที่ทำนา ๒๑ ล้านไร่ ใน พ.ศ. ๒๔๗๘ เพิ่มขึ้น ๓ แสนไร่ ใน
พ.ศ. ๒๔๗๙ ลดลง ๗ แสนไร่ ได้ โปรดเข้าใจว่าที่ดินนั้นท่านจะเอา

The law of demand and supply มาวินิจฉัยไม่ได้ เช่นอื่นจาก บิดข้าพ
เจ้ารู้สึกเสียใจเป็นอันมากที่เพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้ากล่าวว่า ว่าจะ
พระราชบัญญัติของข้าพเจ้าจะทำให้ ทดินเขาไปอยู่ในเงอามมือของชาว
ต่างประเทศ ข้าพเจ้าคิดว่าข้อนั้นนั้นออกจะไกลเกินกว่าเหตุมากไป
เสียแล้ว ท่านวิพากษนกระทั่งว่าจะไม่มีผู้ขายแล้ว ก็จะมีแต่ผู้ซื้อ ท่าน
ไม่คิดว่าใครเล่าจะเป็นผู้ซื้อ คนไทยจะไม่มีเงินซื้ออย่าง กอกหรือ
ยางที่จะถมสันขีสนธิสัญญาซึ่งมีการจำกัดเนื้อที่กินสำหรับชาวต่างประเทศ
อยู่ด้วย

น.อ. พระ เวชยันต์รังสฤษดิ์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง
เกษตรราธิการ: ตามเสียงอภิปรายของผู้เสนอและผู้สนับสนุนนั้นคิดว่า
ประหนึ่งว่า รัฐบาลไม่ได้เห็นความทุกข์ยากของราษฎร และไม่

โตพยายามแก้ไข ข้อที่เราควรระวังพิจารณานักคือว่า การที่จะช่วย
 เหลือราษฎรที่ไม่มืบทาของตนเอง ต้องเข้าที่ของคนอื่นนั้น เราจะ
 ควรออกพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งขึ้นเป็นการแก้ไขความลำบากเช่นนั้นหรือ
 หรือจะควรแก้ด้วยประการอื่นใด ข้าพเจ้าขอชี้แจงให้สภานิติบัญญัติทราบว่า
 เท่าที่สมาชิกผู้เสนอแก้ไขมีไปว่า เปอรเซนต์ของจำนวนผู้ที่ไม่มีนา
 ทำเองนั้น เป็นจำนวนมากมายนั้น เป็นแต่จำนวนของผู้ที่ไม่มีนาทำเอง
 คือต้องเช่านาเขาทำ แต่ข้อที่เราจะต้องพิจารณา คืออัตราค่าเช่า ที่
 นิการเช่าที่คนนั้น คงเคยทำที่ปรากฏข้อเท็จจริงนั้นว่า ไร่ค่าเช่าเป็น
 รายเปอรเซนต์ต่ำกว่าที่จะเก็บเงินไว้ให้เขาได้เป็นอันมาก เมื่อเป็นเช่น
 นี้แล้วขอให้ท่านตรวจสอบเอาเถิดว่า ถ้าหากว่าผู้ที่มีทุน ถ้าหากว่าเรา
 คิดค่าเช่าลงไปอีก ผู้ที่มีทุนรอนใครเลย จะไปลงทุนในการมีอสังหา-
 ริมทรัพย์ไว้ให้เขา สักเงินไว้ให้เขาที่จะคิดว่า ก็อาจจะมียกม
 ที่กินอยู่ข้างซึ่งไม่มากมายนัก ก็อาจจะขายเสียคิดว่า ทุนเงินไปทาง
 อื่น ในที่สุดที่ตนก็จะตกไปอยู่แก่คนอื่นก็มิใช่ดัง มีทรัพย์ตนเหลือก็
 จะขอเอาไว้ ทั้งนี้ไม่จำกัดว่าจะเป็นชาติใดๆก็ตาม เท่าที่ท่านอ้าง
 สนธิสัญญาว่าชาวต่างประเทศจะขอไม่ไค่นั้น ไม่เป็นความจริง เพราะ
 ว่าเขาขอมมีสิทธิเท่าเทียมกับชาติไทยเราเหมือนกัน เขาไม่มีสิทธิอย่าง
 ใดๆ คือว่าเรามีสิทธิเท่ากันที่จะส่งมอบที่ดินที่ว่างเปล่าอันไว้ให้
 แก่คนไทย มีข้อแตกต่างอยู่เพียงเท่านั้น

หนังสือของกสิกรทั้งท่านเคยอธิบาย คราวก่อนนั้นไม่ได้เนื่องมา

จากค่าเช่าที่ดินแพงหรือสูงเกินไป แต่เนื่องมาจากเหตุอื่น เช่นการไม่
 รู้จักใช้ทำให้เหมาะสมแก่เหตุการณ์ การเล่นการพนัน การไม่ใช้
 เวลาว่างทำประโยชน์ หรือประกอบกิจการอย่างอื่น เช่นการเลี้ยงสัตว์หรือ
 อุตสาหกรรมในครอบครัวอะไรก็ตาม เพื่อเพิ่มผลรายได้ขึ้น จึงอยู่
 กิ่งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๑-๒๔๗๒ หรือ พ.ศ. ๒๔๗๓ อะไรเช่นนั้น เรากระทบ
 กับเศรษฐกิจตกต่ำ เพราะฉะนั้นก็ยอมจำเริญอยู่เองที่ว่าราษฎรอาจจะ
 เห็นว่าการทำนาได้ผลไม่ดีเท่ากับทางอื่น ก็เปลี่ยนอาชีพไปประกอบกิจ
 อย่างอื่นมาก ท่านจึงได้ผลสถิติว่าจำนวนที่นาลดลงๆ ถ้าหากว่า
 มีอาชีพดีกว่าอย่างที่เขาทำมาแล้ว ก็เป็นธรรมดาอยู่เองเขาก็ทำไป
 ในขั้นนี้ไม่เห็นจะน่าวิตกอะไร ถ้าน่าจะบันทึกที่เราได้มีราษฎรของเรา
 ประกอบอาชีพอื่นขึ้นด้วย ท่านอ้างรายงานของคอกเตอร์ แอนครัส ทว่า
 ค่าเช่าขึ้นก็สูงเกินไปสำหรับเฉพาะในภาคกลาง ที่จริงนั้นในราย-
 งานกล่าวแต่เพียงว่าสูงเกินไปสำหรับยี่ตกต่ำเท่านั้น เพราะในรายงาน
 กล่าว ความปรึษาว่าค่าเช่าที่ดินที่เรียกหรือต้องการเวลานั้นสำหรับ
 ที่ได้ผลและราคาสูง ค่าเช่าที่เรียกหรือก็ไม่สูงเกินไป ก็แปลว่า โดย
 ปรกติค่าเช่าจะไม่สูงเกินไป สูงเกินไปเฉพาะยี่ตกต่ำเท่านั้น ได้มี
 ท่านสมาชิกได้อธิบายไปว่า ค่าเช่าขึ้นจะสูงเกินไปหรือจะต่ำเกินไป
 ขึ้นแล้วแต่กฎของความต้องการหรือการให้ คือ Demand และ Supply
 นั่นแหละเป็นนิสัยของธรรมดา ขอให้ท่านคิดว่า ปัญหาในเรื่องอัตรา
 ค่าเช่าที่ดินก็ยอมเหมือนอัตราค่าเช่าหรือราคาสิ่งอื่น ๆ ทั้งหลาย จะ

สูงหรือจะต่ำเกินไปอยู่ไม่นานไม่ได้ ในที่สุดย่อมจะต้องปรับตัวเอง
 มาสู่ระดับที่สมควร คือระดับที่ผู้เช่าและผู้ให้เช่า หรือฝ่ายผู้ซื้อและผู้ขาย
 ต่างก็พอใจที่จะกระทำการค้าขายซึ่งกันและกัน อัตรานั้นแหละก็
 จะเป็นอัตราที่เป็นระดับในธรรมชาติ ถ้าหากว่าเราจะไปสร้างอัตราอื่น
 ใดขึ้นหนึ่งขึ้น ซึ่งไกลจากสภาวะนั้นแล้ว ก็ย่อมจะอยู่ไม่ได้ ย่อมจะ
 เป็นกฎธรรมชาติไม่ได้ เมื่อไม่ได้เป็นกฎธรรมชาติแล้ว เราจะไปเรียก
 กันทำไมว่า The law of demand and supply เมื่อมีข้อเท็จจริงอยู่เช่นนั้น
 แล้ว เราจะเห็นได้ว่าความผิดที่นำมาให้เช่าพยายามเก็บค่าเช่าให้มากจนจน
 เกินขีดเกินประมาณ ซึ่งเป็นธรรมชาติใดๆก็ย่อมจะโหดโหดมาก แต่เมื่อ
 เขาตั้งราคาสูงเกินไปแล้ว ก็จะไปปรับเป็นระดับที่ลดลงเอง เพราะว่าผู้
 ที่เขาจะเช่า เขาอาจจะไปหาที่อื่น ๆ ได้ทำ ความซอกนอกรับความจริง
 อยุ่ และนอกจากนั้น ท่านก็ย่อมทราบอยู่เหมือนกันว่า ผู้ที่มียอด
 ให้เช่าและนาให้เช่านั้น มิใช่จะเก็บเงินค่าเช่าได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยอยู่
 เสมอไปเมื่อไร ในเวลาที่ตกต่ำก็ย่อมจะลดลงเหมือนกัน ชาวเขาเหล่านั้น
 ไม่มีผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินโดยเลย ที่ชอบจะให้เปลี่ยนผู้เช่าบ่อย ๆ หรือ
 ประสงค์จะให้ ที่ของตนอยู่ว่าง ๆ เมื่อผู้เช่าประสบผลตกต่ำ ได้ผล
 ไม่ได้แล้ว ก็จำเป็นอย่างหนึ่งที่จะต้องประวณประมาณลดหย่อนเช่าหากัน

ในคำอธิบายของ ท่านเมื่อวันก่อน ท่านกล่าวว่า ในรายงาน
 ของ สมิท เมอร์เนน ว่า ในภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือ เจ้าของ
 นาโดยมากมักเรียกค่าเช่าเป็นข้าว แล้วก็นำไปขายที่กรุงเทพฯ ในภาค

ได้มีเช่าส่วนมากซึ่งเสียค่าเช่าเป็นเงินสด ในภาคกลางผู้เช่าส่วนมาก
 ต้องเสียค่านาแทนเจ้าของนาด้วย นอกจากค่าเช่า นั้นซึ่งผู้เช่าเห็นว่า
 เป็นสิ่งที่เสียของผุ ให้เช่าที่จะเรียกไ้มากที่สุดที่จะมากได้ เรืองน
 ขอให้เรวไ้ พิเคราะห์เหตุผลว่า ทั่วถ้วนมาแล้วเมื่อนั้น เช่นแต่เพียง
 วิชาช่างกันและกันเท่านั้น เพื่อเป็นการสะดวกด้วยกันว่าจะใช้เงิน
 สะดวกก็หรือจะใช้เป็นข้าวสะดวกก็ ท่านย่อมจะทราบอยู่ว่า ในบาง
 ภาคของเวลานั้น เขาจะใช้สิ่งของแลกเปลี่ยนกันโดยไม่ต้องใช้เงิน
 เป็นสื่อ เพราะฉะนั้นการใช้ข้าวหรือใช้เงินไม่เป็นของแปลกอะไร
 และการที่ใช้เงินสดก็เหมือนกัน ถ้าเขาจะเรียกเงินสดโดยไม่มีผู้ให้
 หรือถ้าไม่มีผู้ให้ เป็นเงินสดเป็นส่วนมากแล้ว ข้าพเจ้าก็เชื่อว่าเจ้าของ
 ที่คนก็จะเป็นจะค่อยยอม เขาจะคงจะคงเก็บเงินแห่งเช่นนั้นเขิน
 นอกจากนั้น ตามที่คิดว่าควรที่ชาวนาต้องให้ค่าเช่านาเป็นข้าวถึงถึงหน
 นั้นมันถ้าจะพิจารณาแล้ว อาจรู้สึกไปว่าเป็นการมากมาย แต่
 ว่าเราควรจะต้องเหตุผลอันประกอบด้วย ชิมเมอร์แมนได้ทำการสำ
 รวจ ท่านก็ว่าในราว พ.ศ. ๒๔๗๒ พ.ศ. นั้นจริงเราเริ่มกระทบกับความ
 ตกต่ำของเศรษฐกิจ แต่ขอให้ท่านดูในสถิติมีเหมือนกันว่า ราคาข้าว
 ในนั้นยังสูงอยู่ ยังไม่ได้ตกลงเลย เขาจะเป็นราคาข้าวกันแต่ละ ๕๐
 เซ็นต์เช่นนี้ ทศวรรษนั้นไ้ นั้นเขาพอใจแล้ว พอที่เขาจะครองชีพที่
 ทั่วแก่อัตถภาพของเขาแล้ว เขาจึงพอจะเสียให้ไ้ ขอให้ท่านก็ดู

เดชะว่า จะนำความมาน้อยของการลงทุนมาเปรียบกับรายได้ว่า ถ้า
ลงทุนเป็นเปอร์เซ็นต์มาก เปรียบกับรายได้ทั้งหมดแล้วเป็นภาวะอัน
หนัก เป็นสภาพที่น่าวิตกนั้นไม่หนักนัก ข้าพเจ้าขอให้ท่านคิดว่า
สมมติว่าครอบครัวหนึ่งอาจจะมีทรัพย์สินอยู่ได้ โดยความผาสุกพอควร
แก่ชีวิตภาพเพียงเดือนละ ๒๐ บาท สมมติว่าอย่างนั้น เขาจะต้องเช่า
ห้องหรือเช่าที่และลงทุนอะไรต่าง ๆ นานา เขาอาจจะต้องเช่าหรือลงทุน
เดือนละ ๘๐ บาท แล้วเขาได้รายได้ ๑๐๐ บาทในเดือนนั้น ถ้ามาหัก
กันแล้วเหลือ ๒๐ บาทก็พอใจ นี่เพียงแต่ฟังดูจะเห็นว่าลงทุนหรือเสีย
ไปหรือรับจ่ายไปถึง ๘๐ ฟังดูประหลาดว่าแค้นแค้น แต่ข้อเท็จจริงเมื่อ
หักกลบลบกันแล้วเหลือเท่าไรที่จะจ่ายเป็นการครองชีพของตน อย่าง
ไรก็ดี ในรายงานการสำรวจเศรษฐกิจครั้งหลังของ คณบดีเตอร์ แอน-
ดรูส์ ก็ได้กล่าวไว้แล้วเหมือนกันว่า โดยทั่วไปแล้วค่าเช่าที่นั้นไม่
เป็นการสำคัญเท่าไรนัก โดยเฉพาะภาคกลางเท่านั้น ซึ่งเราควรจะ
พิจารณาดูถึงบ้าง แต่ว่าข้าพเจ้าก็ได้เขียนแล้วว่าทั้ง ๆ ที่เราจะรู้ดีว่า
สูงอะไรนี้ เมื่อเปรียบกับการที่บุคคลเขาไปลงทุนในการอื่น ๆ แล้ว ก็
ไม่ใช่มากมายอะไร เมื่อเขียนเช่นนั้นแล้วละก็ ถ้าหากว่าเราจำกั
แล้ว บุคคลที่มีทรัพย์สินอาจจะหมั้นเงินไปทำทางอนเสย ทดว่าถ้ามี
ทรัพย์สินแล้วละก็ เขาขอที่ดินเพื่ออะไร เพื่อให้เช่า ท่านว่าไม่มีคน
เช่าแล้วเขาจะขอไว้ทำไม เรื่องเช่นนั้น การขอที่ดินโดยยึดถือขอไว้
ให้เช่า แต่เราอาจจะขอไว้เพื่อประโยชน์อื่นใดของเขาเอง เราย่อม

อะไรไม่ได้ และนอกจากนั้น การชอที่คนนั้น ถ้าหากว่ามันไม่
เป็นการที่เหมาะสมแก่ที่ เขาจะประกอบต่อไปแล้ว ที่คนนั้นก็อาจจะขาย
อาจจะอะไรไป และอาจจะมั่วๆ มั่วเงินจนเหลือรวบรวมไว้ อย่างที่
ข้าพเจ้าได้กล่าวแล้ว ส่วนค่าเช่าเคหสถานนั้น ข้าพเจ้าจะไม่ขอ
กล่าว เพราะว่าท่านก็ไม่สู้จะติดใจนัก

อนึ่ง การออกพระราชบัญญัติอันนี้ เวลานี้ถึงผลปฏิบัติเสียก่อน
สมมติว่า เราจะกำหนดค่าเช่าอย่างต่ำอย่างใดก็ตาม ที่นั้นผู้ให้เช่า
ต้องการจะเรียกสูงเกินไป แล้วก็ยังเชิญผู้เช่านั้นสมยอมแล้ว ข้าพ
เจ้าไม่เห็นว่าจะเป็นการขัดกันได้อย่างไร เขาอาจจะมีการที่จะลด
ลงบ้างไปโดยเรียกว่าเป็นเงินพิเศษหรือเงินค่าอะไร หรือทำสัญญาค่า
เช่าต่ำ แต่ออกไปให้กันข้างนอกเช่นนี้ อันนี้เป็นการนอกอำนาจที่
เราจะไปบังคับได้ ถ้าหากว่าผู้เช่าและผู้ให้เช่าสมยอมกันแล้วเราก็
ทำอะไรเราไม่ได้ ในการกู้เงินท่านก็ยอม ทรายช่อที่แท้จริงที่มีอยู่ คือ
ถ้าเมื่อพระราชบัญญัตินี้ออกไป เราจะออกไปทำไม เราหาทางแก้
ทางอื่นไม่ดีกว่าหรือ หนทางอื่นที่สมควรจะแก่นรัฐบาลกำลังทำอยู่
แล้ว การที่จะดำเนินการช่วยเหลือ เพื่อช่วยผู้ที่ต้องเช่า สหกรณ์
ทรัพย์ เป็นที่ช่วยอาศัย และประกอบการเล่นชพนัน และนอกจากนั้น
รัฐบาลได้ มีการดำเนินการช่วยเหลืออยู่แล้วโดยวิธีสหกรณ์ โดยวิธี
ขยายทางคมนาคม และโดยขยายการชลประทาน

ท่านผู้เสนอได้กล่าวเมื่อวันก่อนนี้ว่า ได้มีการทำตามในสภา

ว่าเกยวลงการจิดตงสทกรณ รูปหาทุนในคำยลล้าลฎกา รัฐบาลได้
 คชว่าไม่สามารถจะตงชนไต เพราะวาชาวนาในทองทนนไม่มนาของ
 ตนเอง ท่านผู้เสนอละยทักทักเอาว่ารัฐบาลต้องปล้ชยให้เียนไป ตาม
 ษณกรรม ช่วยเหลืออะไรไม่ได้ แม้แต่รปลสทกรณ ชอนข้าพเจ้า
 เข้าใจว่าท่านผู้เสนอสาคัญผิดไป รัฐบาลมีวิติที่จะช่วยและกำลังทำชย
 แล้วโดยการสทกรณเข้าชอทคน กอช ทไม่มทคนของคตทว เราจะ
 ช่วยเขา และกำลังทำชยแล้ว คชในท้อาเกดล้าลฎกานันเเอง เวลา
 นคชอยู่แล้ว ๔ สماعيل ตงมาประมาณยเคษ และคารทจะชยาคชไป
 ชก นชกจากนนการตงสทกรณ นคชในทองทชงมีการชลประทาน
 ทหรือททคตม เราได้ไคเริ่มทำแล้วทเหมองแม่แฝกเซียงใหม่ ชย่างท
 ทานรัฐมนตรผู้ทงไคอภิปรายแล้ว นเียนการช่วยโดยตรง และไม
 กระทบกระเทือนและไคผลจริง ๆ คชย แล้วท่านจะเห็นไคว่า เวลา
 ชยายทางออกไป ชยายการชลประทานออกไป ทคตนเหล่านัน ผู้ท
 ยากจนไคไม่สามารถจะไปทามาไค เรยกว่าผู้ ทนทวพย ไชเลทเทलयม
 ไปกวานชอหรือไปอะไรเสยหมต ชอให้ท่านคคคเถอะว่า ทในเขตค
 ชลประทานนัน จรงชย อารจะมีททเมนของเจ้าชองบ่าง แต่ทท
 ไมเียนของเจ้าชองกมเหมอนกม และนชกจากนนรัฐบาลกยงช่วยชย
 และเหมองแม่แฝกเราไคไปจิดตงสทกรณ คชมการชยาสทกรณ ไทม
 เหมอนกม นกเพชอะไร เพชช่วยสทไมมทคตนจะทำกนเท่านั้น การ
 ชยายชลประทานออกไป เนชทคตนนชเียนหมน ๆ แสน ๆ ไร ชงไม

เหมาะแก่การเพาะปลูกแต่เดิม ก็อาจจะขึ้น ซึ่งแต่ก่อนอาจจะทำ
 การเพาะปลูกได้ แต่ว่าจะนำผลผลิตมาส่งตลาดนั้นได้ยาก และราคา
 แพงทงจะไม่คุ้มกับลงทุนไป เมื่อมีทางไป ที่ถนนนั้นถ้อยอมจะเป็น
 ททประอบการกสิกรรมอะไรขึ้นได้ รัฐบาลได้พยายามช่วยอยู่นาน
 ประการ ถึงที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาน

มีอย่างเดียวกับท่านนทว่า ก็คือราษฎรหรือชาวนาควรจะพยายาม
 ร่วมมือกันกับรัฐบาลและช่วยตัวเองบ้าง ปฏิบัติตามคำแนะนำของรัฐ-
 บาล เช่นในการประกอบกิจ เช่นว่าอุตสาหกรรมในครอบครัว เลี้ยง
 สัตว์ และเลี้ยงอะไร หรือขุดขุดปลา เพศหาไฟฟ้าเพิ่มผลรายได้ของ
 เรา และนอกจากนั้นท่านควรพยายามไปอยู่ในที่ชนบทซึ่งพอจะทำ
 การเพาะปลูกได้ คือที่ที่พอจะทำการเพาะปลูกได้ และเป็นทที่ไม่แพง
 หรือขบของใด เป็นต้น เราควรพยายามเอาทางนั้น ไม่ควรระมัดอยู่
 ในที่ที่ค่าเช่าแพง ถ้าท่านรู้สึกค่าเช่าแพงเกินไป

วิธีการที่รัฐบาลช่วยเหลือขยับขึ้นก็เช่นกรณีร่องอยู่โดยทั่ว ๆ ไป
 แล้ว แม้ในรายงานของผู้สำรวจเศรษฐกิจก็ได้กล่าวไว้ว่า นโยบาย
 ทระแก่ ใช้นนตควรกระทำโดยวิเครทัศนกรรม ทกระทำขยับ
 แผลงคคคเป็นวิหของเครตตกสิกรรม เมื่อเรารับกันอยู่ว่า วิธีการ
 ที่รัฐบาลดำเนินอยู่นั้นเป็นวิธีการที่ไม่กระทบกระเทือนแก่อาชีพของราษฎร
 ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใด และเป็นวิหที่รับกันอยู่แล้ว และในรายงานของ
 ผู้ชานาญเศรษฐกิจก็ว่าเป็นวิธีการที่ถูกต้องควรช่วยประการทั้งปวง ฉะนั้น

เราควรระงับสนธิสัญญาการค้าที่ทำอยู่แล้วเสีย และไม่สมควร
จะรื้อหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งออกไปก็อาจจะไม่ได้ผลตาม
ความประสงค์ และเป็นทกกระทบกระเทือนแก่ราษฎรไม่ฝ่ายใดก็ฝ่ายหนึ่ง

ประธานสภาฯ: ขอหยุดพักชั่วคราว

พักประชุมเวลา ๑๗.๑๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๗.๕๐ นาฬิกา

ประธานสภาฯ: ผู้ใดมีความเห็นสนับสนุน

นายวิชาญ สุประกาศะนันท์ (สระบุรี): พระราชบัญญัติ
ฉบับนี้เป็นพระราชบัญญัติเกี่ยวกับปัญหาของชุมชน เพราะ
เหตุว่าเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนในเวลานี้ เท่าที่ผู้เสนอ
ได้เสนอมานั้นได้ยกเหตุผลว่า เพื่อความสงบสุขของประชาชนส่วน
มากในการชำระสิ่งทรมตรพิษ อันนี้แปลว่าผู้เสนอนั้นต้องการ ปรึ
ปรังความเป็นอยู่ของประชาชนโดยทั่วไป ในการที่จะพิจารณาพระราช
บัญญัติฉบับนี้ จึงจำเป็นต้องยกเอาปัญหาของชุมชนหรือสภาวระแห่ง
ชุมชนนั้นเป็นรากฐานของการพิจารณาต่อไป ปัญหาอันนี้เป็นปัญหาที่
เราจะควรพิจารณา เพราะฉะนั้นเราจึงต้องมองดูว่าในขั้นต้นนั้นชุมชนมี
ความดีหรือความชั่ว หรือมีหรือไม่มี ถ้าหากว่าชุมชน
ที่ดีมีความดีอยู่แล้วอยู่แล้วในขั้นต้น เราจึงควรจะหยุดยั้งพระราช
บัญญัติฉบับนี้เพราะเหตุว่า ความเห็นของรัฐบาลเมื่อก่อนนั้น สภาจะ

ของชุมชนนั้นไม่ใช่อยู่ที่ว่า เราทุกคนโดยความรู้ สึกของเราเท่าที่
 อยู่ในสภานี้ เพราะสภาวะในสภานี้กับสภาวะของประชาชนภาย
 นอกนั้นย่อมต่างกัน ในนี้เราใช้ความคิด เราใช้ปากกา แต่ความ
 เป็นอยู่ของชุมชนเบื้องหลังเรานั้น เขาใช้โต ครอบ เคียวเกี่ยวข้าว
 เพราะฉะนั้นสภาวะของชุมชนเบื้องหลังเรานั้นต่างกันไกลลิบ ผลที่
 เกิดจากการงานที่เรากระทำอยู่ยั้ง ในความรู้ สึกเป็นอยู่ยั้งนี้ เรา
 ไม่ทราบความจำเป็นของชุมชนนี้ก็ได้ แต่ถ้าหากว่าเราได้ ไปลงมือ
 ทำกิจการอย่างประชาชนตามที่อื่นต่าง ๆ แล้ว เราจะเห็นว่าความรู้
 สึกอันนั้นเป็นปัญหาที่เราควรจะขบคิดกันเป็นอย่างมาก ในข้ออภิปราย
 ต่าง ๆ ที่ฝ่ายเสนอสืบได้เกิดขึ้นแล้ว ในประเด็นสำคัญ ๆ เช่นอันมาก
 ข้าพเจ้าจะไม่หยิบยกขึ้นมาอภิปรายอีก แต่ข้าพเจ้าจะขอฝากความรู้
 สึกไว้แก่ผู้แทนราษฎร ทั้งประเภทที่ ๑ และ ประเภทที่ ๒ ทั้งข้าพเจ้า
 ขอฝากความรู้ สึกอันนี้ไว้แก่ท่านรัฐบุรุษและเสขบุรุษทั้งปวงด้วย

๑๗.๕๓ น.

นายจรัส มหาวงศ์นันท์ (น่าน): พระราชบัญญัตินี้ตาม
 ที่ผมเสนออย่างเหตุผลว่า เพื่อความสงบสุขของประชาชนส่วน มากนั้น
 ข้าพเจ้าคิดว่าไม่จริง เมื่อพระราชบัญญัตินี้ออกใช้ เป็นกฎหมายแล้ว
 เป็นการเกอกร้อนแก่ราษฎรมาก เพราะพระราชบัญญัติที่ออกไปนั้น
 เป็นการมีราษฎรอยู่แล้ว บางรายรู้ไม่ทันว่าจะต้องเสียภาษีให้แก่

รัฐบาลอย่างไร บางคนก็ถูกประณามให้นำไปชำระไม้ต้น อีกประ-
การหนึ่งทางเจ้าหน้าที่กรมงานสนเท่ห์ออกมาแล้ว มีบางท่านคิดว่าเมื่อ
ออกพระราชบัญญัติแล้วจะเป็นการเสียเปรียบแก่คนต่างดาว แต่ท่าน
ระลึกหรือไม่ว่า การเข้าที่ทราบหรือคนต่างดาวเข้าที่นั้นเป็นการถูก
และชอบด้วยกฎหมายแล้ว รัฐบาลก็พอใจ จึงอยู่เราควรร่วมพระ
ราชบัญญัติกันไว้ก่อน แต่ว่ายังไม่ถึงเวลาที่จะออกพระราชบัญญัติ
และไม่สมควรวิพากษ์การแห่งร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณา ข้าพเจ้า
ขอเสนอให้ลงมติ

มีสมาชิกบริบรอง

ขุนอนุสรกรรม (นครพนม): ข้าพเจ้าขอเสนอให้เบ็ดตกปลา
ต่อไป

นายพัน พรหมพิทักษ์ นายประสิทธิ์ แก้วปลั่ง บริบรอง

ประธานสภา: ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็น
ควรเบ็ดตกปลาต่อไป ขอให้ไปรคยกรมขึ้น

สมาชิกยกมือ ๓๕ คน

ประธานสภา: ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้ไปรคยกรมขึ้น

สมาชิกยกมือ ๖๖ คน

ประธานสภา: ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยในการลงมติ
ผู้ใดเห็นควรวิพากษ์การแห่งร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณาต่อไป
ขอให้ไปรคยกรมขึ้น

สมาชิกยกมือ ๓๘ คน

ประธานสภา: ผู้ใดไม่เห็นด้วย ชดได้ไปยกมือขึ้น
สมาชิกยกมือ ๖๖ คน

ประธานสภา: พระราชบัญญัติฉบับนี้ยื่นตกไป ในวาระต่อไป
ไปขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้าง
ทางหลวงสายชยันต-บ้านตาคลี พุทธศักราช ๒๔๘๒ ของรัฐบาล

พ.ต. หลวงเซว่งศักดิ์สงคราม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
มหาดไทย: รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
เพื่อสร้างทางหลวงสายชยันต-บ้านตาคลี โดยมีหลักการว่าเพื่อที่จะ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามแนวทางดังกล่าวแล้วนั้น ทั้งนี้โดยเหตุผลที่
ว่าเจ้าหน้าที่ได้ทำการสำรวจแนวทางการก่อสร้างต่อไปเรียบร้อยแล้ว
เรียบร้อยแล้ว ปรากฏความรายงานกระทรวงการเวนคืนตามแผนสุดท้าย
พระราชบัญญัติ ทางสายนี้จะมีมูลค่าทางรถไฟที่สถานีบ้านตาคลี เป็น
การให้ความสะดวกแก่จังหวัดชยันต และเห็นว่าสภาฯ นี้ ควร จะรับ
หลักการไว้พิจารณาต่อไป

นายศิริ บำเพ็ญอยู่ (ชยันต): ความที่รัฐบาลได้ดำเนินการ
การก่อสร้างถนนสายนั้น ย่อมจะเป็นประโยชน์ทั้งในการคมนาคม
และในทางเศรษฐกิจอย่างมาก เพราะเหตุว่าระยะทางจากจังหวัด
ชยันตกับพระนครซึ่งมีระยะทางถึง ๓๔ ชั่วโมงลงมาเป็นเวลาเพียง ๒

หรือ ๘ ชั่วโมงเท่านั้น และการก่อสร้างถนนสายนี้ข้าพเจ้าเองพร้อม
ด้วยคณะกรรมการจังหวัดและคณะกรรมการอำเภอได้...

ประธานสภาฯ: ไม่ใช่ ท่านสนับสนุนท่าน

นายศิริ บำเพ็ญอยู่ (ชยันต): ข้าพเจ้าได้ร่วมกันช่วย
เหลือคตต์อกบิราชฎวทจะชชเนตทคนให้แก่วัฐ และมีราชฎวททศทคน
ให้แก่วัฐบาลไปเป็นจำนวนมากหลาย และกรวชททศกมทศกการชชอ
ทวชกฏหมาย และนอจากนนัฐบาลทไทก่อสร้างไปแล้วในช้งงาน
ไทค่านเนการก่อสร้างไปแล้วมาก โดยเหตุนี้เหตุไฉนจึงจะช้งชชอ
พระราชบัญญัติเวนคืนททททงสาย และถ้าหากว่าออกพระราชบัญญัติ
เวนคืนแล้ว ตามช้งเต้จริงไทความว่า ย้งคงมีเจ้าของทคนช้งกไม่
กรวชทชชมยกทคนให้แก่วัฐบาล และน่าจะออกพระราชบัญญัติเวนคืน
ทคนชชเพราะทศกทโลเมตวทเจ้าชองไม่ชชมยกให้รัฐชชบาลเท่านั้น ทวช
เหตุนี้ข้าพเจ้าจึงชชอยากทวชว่า เหตุไฉนจึงออกพระราชบัญญัติเวนคืน
ชชออกทงสายชชทคนส่วนมากเจ้าชองชชมยกให้รัฐชชบาลแล้ว ทำไมไม่
ออกพระราชบัญญัติเวนคืนชชเพราะแค่ทคนทเจ้าชองไม่ชชมยกให้เท่านั้น

พ.ต. หลวงเขวงศักตสังคราม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
มหาดไทย: เรื่องนี้ ในการสำรวจแนวทางนั้นเราไทค่านเนการมาเป็น
เวลานาน และกรเรรราชทงค่านจังหวัดนนทไทค่านเนการกันไช้ แต่
ชชช้งไรก็ตามผลชองการเวนคืนนั้นเราก้ช้งจะทำชชเพราะผู้ทชชช้งไม่ชชชช
กันเท่านั้น ในรูปบัญญัตินนมีเจ้าชองอื่นทวช เราสำรวจมาแล้วเราก้ได้

ลงไปเท่าที่สำรวจมาได้ แต่ผลของการเวนคืนนั้นก็เป็นไปเฉพาะผู้ที่
ไม่ตกลง ชะงักจากนั้นไม่ขึ้นไร

นายปรีกษ์ แก้วปลั่ง (สุรินทร์): พระราชบัญญัติไม่เป็น
ปัญหาอะไร ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาฯ: ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็น
ควรรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ พิจารณาต่อไป ขอได้
โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียง

ประธานสภาฯ: ผู้ไม่เห็นด้วยไม่มี ส่งกรรมาธิการชุดที่ ๑
แปรญัตติภายใน ๓ วัน

พ.ต. หลวงเซวณศักดิ์สงคราม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย: ขอ ๓ วัน

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภาฯ: ทางรัฐบาลขอให้แปรญัตติภายใน ๓ วัน เมื่อ
ไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมมีมติ ใน
วาระต่อไป ขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชลประทานภาค
พหุภาคีครั้งที่ ๒๔๘๒ ของรัฐบาล

น.อ. พระเวชยันต์รังสฤษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตการ: รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการชลประทาน

ราษฎร พุทธศักราช ๒๔๕๒ ที่กล่าวหาเพื่อพิจารณาด้วยหลักการ โดย
 มีหลักการว่า เพื่อควบคุมการชดเชยประทานราษฎรประเภทต่าง ๆ เนื่อง
 จากเหตุผลที่การชดเชยประทานราษฎรเป็นกิจการสำคัญประเภทหนึ่ง ซึ่ง
 เกี่ยวข้องวิชาการอื่นเช่น การช่วยเหลือ การเพาะปลูก ของ ราษฎรส่วน
 มากซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ที่ดิน แม้ว่าเวลานั้นพระราชาธิบดีควบคุม
 คุมการเหมืองฝายและพนังบัญญัติไว้ ใช้น้ำล้นก็ แต่โดยเหตุที่ว่าชื่อ
 ของพระราชาธิบดีควบคุมการเหมืองฝายและพนังที่ใช้เวลานาน ยัง
 ไม่ตรงกับความหมายแห่งกิจการประเภทนี้ที่เขาใจกันอยู่แล้วเป็นส่วน
 มาก เพราะคำว่าเหมืองฝาย เป็นคำที่ใช้กันในหมู่ราษฎรเป็นส่วนน้อย
 และมีความหมายโดยจำกัด และพระราชาธิบดีควบคุมการเหมืองฝาย
 และพนังมิได้ควบคุมถึงการชดเชยประทานรั้งอื่นเป็นกิจการสำคัญ
 ส่วนหนึ่งนั้นด้วย เพราะฉะนั้นเพื่อที่จะรวมกิจการชดเชยประทานประเภท
 ต่าง ๆ มาบัญญัติไว้ในพระราชาธิบดีควบคุมการชดเชยประทานหนึ่ง และอีก
 ประการหนึ่ง เพื่อยกเลิกความเคลือบแคลงสงสัยที่อาจเกิดขึ้นแก่
 ราษฎร และเพื่อช่วยเหลือส่งเสริมให้การทำนาของราษฎรได้ ผลิต
 ยั่งยืน จึงได้ยกเลิกพระราชาธิบดีควบคุมการเหมืองฝายและพนังที่
 ใช้ชื่อยาวนานเสีย และตราพระราชาธิบดีการชดเชยประทานราษฎร น
 ขึ้นใช้แทนสืบไป คราวนี้ว่ากล่าวกันด้วยหลักการ

๑๘.๐๓ น.

นายพัน พรหมพิริยกุล (ผู้รับ): ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่ง

มนอที่จะสนับสนุนการเกษตรการชลประทาน หากแต่ว่าในร่างพระราช
 บัญญัติฉบับนี้ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้ว ในเรื่องหลักการและเหตุผล
 ตลอดจนข้อใจของร่างบัญญัติในร่างทั้งหมด สรุปเจตนารมณ์ รัฐ
 ชาติเสนอนั้นมานแล้วก็เห็นสมควรว่าไม่สมควรที่จะให้รัฐบาลเข้าไป
 ยุ่งย้ามควบคุมกิจการประมงนั้น จากบทบัญญัติทั่วไปในร่างนี้ เรา
 ไม่พบแน่ชัดว่าอันใดเลยที่จะเป็นประโยชน์แก่ราษฎร ตรงกันข้ามกลับ
 ทำลายกิจการของราษฎรให้เสียหายขึ้น ข้าพเจ้าคิดว่าความเห็นของ
 ข้าพเจ้านั้นย่อมเป็นประโยชน์ต่อไป คณะกรรมการที่จะทำทนายเต็มของฝ่าย
 ชลประทานส่วนย่อยหรือส่วนใหญ่ อย่างไรก็ดีตามในพระราชบัญญัติ
 นี้แบ่งไว้เป็น ๓ ประเภท ประเภทส่วนบุคคล ส่วนราษฎร ส่วนการค้า
 แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท และทุก ๆ ประเภทนั้นอยู่ภายในขอบเขตที่
 จำเป็นจะต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรี มิฉะนั้นถ้าจะเป็นต้นตอของ
 ฆนกระทั่งถึงรัฐมนตรี ขอเท็จจริงทั่วไป ขอให้ท่านได้ระลึกถึง
 การที่ เรา ระกิดท่านนั้นคือต้นตอที่อันน่า ได้แก่เดือนเมษายน
 พฤษภาคม มิถุนายน ๓ เดือนนี้ พอเดือนกรกฎาคมฝนเริ่มชุกแล้ว
 ท่านก็ยกมือไม่ได้ น้ำในคลองก็เต็ม ทั้งนี้ย่อมเป็นการไม่ไช่ประโยชน์
 อะไรในการขุดท่านข และในระยะเวลาขุดท่านขนั้น และถาวรข
 ท่านขนั้นจำเป็นจะต้องคอยขออนุญาตเจ้าพนักงาน งบประมาณนั้นจำเป็น
 เป็นจะต้องเดินไปในขั้นนี้ เป็นการทำลายกิจการของชาวนาโดยใช้

เหตุเท่าที่เราใช้พระราชบัญญัติหมองฝ้ายและพวงอยู่นั้น ข้าพเจ้าก็
 เห็นชอบอยู่แล้ว และยิ่งกว่านั้นพระราชบัญญัติหมองฝ้ายและพวงก็
 เป็นผลอยู่ในอันที่ระใช้บังคับ พวกอย่างทั่ว ๆ ไปแล้วพระราชบัญญัตินั้น
 ไม่ได้ผลและเป็นประโยชน์แก่ชุมชนส่วนน้อย ก็เพราะเหตุว่า
 ชุมชนส่วนน้อยไม่ได้มีการชำนัดนั้น และไม่มีความรู้พอที่จะปฏิบัติ
 การชำนัดนั้นเหมือนอย่างชุมชนส่วนน้อยนั้นปฏิบัติอยู่ คือทางฝ้าย
 เหนือ และพระราชบัญญัตินั้นวางบทบังคับเฉพาะเรื่องเฉพาะรายเป็น
 การเหมาะสมอย่างยิ่ง ก็ว่าเราบังคับภายหลังที่กิจการเกิดขึ้นแล้ว
 เพื่จะสนับสนุนกิจการนี้ให้ เป็นประโยชน์ไปทั่วก็ แต่ฉันเรายังบังคับ
 และควบคุมก่อนที่กิจการนี้จะเกิดขึ้น จึงเป็นการทำลายเวลาอย่างยิ่ง
 เป็นการทำลายโลกทรัพย์ของชาวนาที่จะเกิดขึ้นให้เสียไป เป็นการทำลาย
 ทรัพย์ของประเทศไทยโดยตรง ข้าพเจ้าจึงไม่เห็นควรให้รัฐบาล
 มีอำนาจควบคุมในกิจการนี้ แต่พูดถึงหลักการแล้ว ย่อมไม่มีข้อ
 หลุดเลยว่ามีก็ หากแต่ว่าในขณะที่สมควรหรือไม่เพียงใด กิจการ
 ซึ่งไ้ระบุนั้นไว้ในพระราชบัญญัตินั้นหรือไม่ ที่ไหน อย่างไร เปล่า
 เลย ถ้าคิดเทียบแล้วเศษหนึ่งส่วนสี่ไม่ได้ด้วยซ้ำ และอีกอย่าง
 หนึ่งทำนองหมองฝ้ายที่เขาได้ปฏิบัติมากด้วยก็ ปฏิบัติด้วยก็ไม่มีเรื่อง
 ราวกระทบกระเทือนอย่างใด ๆ นั้น เราสมควรแล้วหรือที่เรากำไปยุ่ม
 ข้ามทำลายกิจการของเขา ไปกระทำให้กิจการนั้นระงับไป หรือพูด

ง่าย ๆ ว่า จะเอาแต่ปลาแล้วไปถนอมน้ำให้ขึ้นเสียใหม่ ข้าพเจ้าไม่เห็น
ด้วยเลย จึงใคร่ขอวิงวอนต่อสมาชิกผู้มีเกียรติในสภาฯ นี้ว่า ขอให้
ใคร่ร่างกติกาส่งข้อเท็จจริงที่อันพึงมีประโยชน์ต่อประเทศชาติ ถ้าหากว่าเรา
ขอมอบมติให้พระราชบัญญัตินั้นออกไป ผลที่เราได้รับคืออะไร นอก
จากความสูญเสียซึ่งโอกาสทรัพย์ของประเทศ ข้าพเจ้าจึงไม่เห็นสมควร
ที่จะให้พระราชบัญญัตินั้นออกไปเป็นกฎหมาย

๑๘.๑๐ น.

พ.อ. พระอุดมโยธาธิบดี (สมาชิกประเภทที่ ๒): ก่อนอื่น
ที่ข้าพเจ้าจะได้อธิบายในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จำเป็นจะต้องขอ
ยืนยันถึงความเมตตาในทางประการ เพื่อท่านสมาชิกจะได้ทราบว่า
พระราชบัญญัติฉบับนี้สัมพันธ์กับพระราชบัญญัติเก่าอย่างไรเสียก่อน

คือว่าพระราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพั้ง ระเบียบที่ใช้
อยู่ทุกวันนี้ เป็นพระราชบัญญัติซึ่งท่านสมาชิกทั้งหลายได้แก้กันมา
แล้วถึง ๒ ครั้ง คือครั้งที่ ๑ ปีเมื่อบี ๒๔๗๘ ปีที่ไทยซึ่งเป็นของที่ไม่
เหมาะสม ท่านสมาชิกก็ได้แปรญัตติและแก้กันเสียให้เหมาะสม
และนั่นหมดไประยะหนึ่ง ในระยะที่ ๒ ปีเมื่อบี ๒๔๘๐ นั้นเอง ก็ได้แก้
เป็นหลายมาตราเพื่อให้เหมาะสมเช่นเดียวกัน ถ้าถึงนั้นแล้วพระ
ราชบัญญัติที่ร่างขึ้นใหม่นี้ก็หมายความว่าแก้ไขบรรดาข้อที่เหมาะสม

ต่าง ๆ ซึ่งท่านสมาชิกพอใจและรับหลักการแล้วนั้นเอง มาประมวลขึ้น
 เป็นพระราชบัญญัติการชลประทานราษฎร ขึ้นใหม่ โฉมหน้าของพระ
 ราชบัญญัติอันที่เดิมนั้น เกษชจะเรียกว่าเลือกเอามาจากพระราช
 บัญญัติเก่ากว่าได้ จะมีเปลี่ยนแปลงบางตอนบางวรรค และที่เติมใหม่
 ก็มีชลประทานประเภทการค้าอันที่เติมขึ้นใหม่ นอกจากนี้จน
 กระทั่งลงโทษจะว่าเลือกเอามาจากเก่ากว่าได้ ถ้ากระนั้นแล้วทสมชิก
 อภิปรายมาเมื่อก่อนว่า จะเลือกอันแล้วนั้นก็หาเป็นเช่นนั้นไม่ ข้อที่ชาว
 เจ้าเห็นว่าไม่เป็นเช่นนั้น เพราะอะไร ก็อันนั้นที่พระราชบัญญัติจะ
 เข้ามาสู่สภา นั้น ความจริงรัฐบาลได้พยายามพยประกบข้าหลวงภาค
 เหนือ ๗ จังหวัด ในกฎหมายที่ออกมาแล้วนั้น อะไรบ้างที่ไม่เหมาะสม
 ได้ ไปพยประกบข้าหลวงประจำจังหวัด ๗ จังหวัด และผู้แทนราษฎรเพื่อ
 แก้ข้อที่ไม่เหมาะสมนั้นและทำสังคายนาเสียใหม่ และผู้แทนเหล่านั้น
 ถ้วนแต่คุ้นเคยกับการเหิมของฝ่ายเป็นอย่างไรดีเหมือนกัน เพราะว่าท่านรู้
 ว่าอย่างไรผิดอย่างไรถูก อย่างไรควรอย่างไรไม่ควร ท่านผู้แทนเหล่านี้
 นั้นก็ออกจะแหลมอยู่เหมือนกัน ก็ได้ประโยชน์อยู่เหมือนกัน ท่าน
 ผู้แทนเหล่านั้นก็ยังมีอยู่ในตนหลายคน และท่านได้ช่วยแก้ให้ด้วย
 ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านที่ได้ช่วยแก้ ให้นั้นเสียก่อน นอกจากนี้ก็ได้
 เกยเอาความเห็นมาจากท่านข้าหลวงและผู้แทนทางภาคเหนือ เอามา
 เกรวเล็กเกรวนอ้อมมาสู่สภา นั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีเหตุผล

อันใดเลยที่จะไม่รับหลักการ ส่วนท่านที่กล่าวว่าเป็นการชักช้าเสียเวลานั้น และไม่ปรากฏว่าราษฎรเขาทำกันตามลำพัง ไม่มีใครเสียหาย ไม่เป็นความจริง ข้าพเจ้าขอยืนยัน ไม่จริง เพราะว่าเขาทำการตามลำพังนั้นเกิดเรื่องกันอยู่ทุกกรมชลประทานมากหลาย ต่างคนต่างจะคัดเอง ขุดเจาะอะไรกันจนกระทั่งคลองใหญ่แห่ง ต้องไปคัดทอนกันให้พอเหมาะ ให้มีน้ำพอเพื่อชุมชน แล้วเช่นนี้จะว่าราษฎรทำดีแล้วอย่างไรได้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าท่านคงจะไม่รู้เรื่องเหล่านี้พอ และประการที่๓ ที่ว่าชักช้า ก็ขอให้ท่านผู้แทนวินิจฉัยดูว่า เร็วผิดปกติแล้วกับที่ช้าหน่อย แต่ถูกต้องก็ หรืออะไรจะดีกว่ากัน ด้วยเหตุนี้ความชักช้าย่อมจะมีอยู่บ้าง แต่ไม่ช้าจนเหลือเกิน และเรื่องที่ไม่ใหญ่โตอะไรแล้วอาจจะตัดสินได้ภายใน ๖-๗ วันก็มีเหมือนกัน และถ้าเป็นเรื่องใหญ่โตหน่อยก็ต้องส่งนายช่างไปตรวจ แล้วก็ตัดสินได้ โดยรวดเร็วเหมือนกัน ถ้าปล่อยให้ต่างคนต่างทำ ใครทำก็ทำไป มันไปไม่ไหว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีปัญหาอะไรที่สภาฯ นี้จะไม่รับหลักการ

๑๘.๓๓ น.

นายแก้ว สิงหะคเชนทร์ (พิภร์) : ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ขอ
 บัญชาในกฤษฎีกาของรัฐบาลในอันที่จะช่วยเหลือราษฎรในแง่นี้ เมื่อ
 ได้คำนึงถึงเจตนาของท่านกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว รู้สึกว่า

ร่างพระราชบัญญัติของท่านยังไม่สมบูรณ์พดสมกับเจตนาของท่าน ใน
 ขอนลาสภาฯ นี้จะได้นำลงนโยบายที่รัฐบาลได้นำลงไว้แก่สภาฯ
 แล้ว คงจะยังทำได้ว่า ท่านจะช่วยเหลือเราในแง่ข้อ ๒ อย่าง คือใน
 เรื่องการชลประทานมีสภามีใหญ่และสภามีย่อย และในเรื่องสภามีย่อย
 รัฐบาลนั้นก็เตรียมงบประมาณไปจากสภาฯ ที่จะช่วยเหลือราษฎร แต่เมื่อ
 อยู่ในร่างพระราชบัญญัติแล้ว หากปรากฏไม่ว่าจะจ่ายเงินช่วยเหลือ
 ราษฎรในเรื่องนี้เลย ข้าพเจ้าอยากขอให้รัฐบาล คือกระทรวงเกษตรรา
 ษัตริย์มีใจช่วยเหลืออย่างกระทรวงธรรมการในเรื่องการก่อสร้างโรง
 เรียน กระทรวงธรรมการได้วางระเบียบไว้ว่า ประชาชนในหมู่บ้าน
 ค่ายใด จะสร้างโรงเรียนแล้ว เป็นจำนวนขนาดเท่าไรห้อง รัฐบาล
 ยินดีที่จะจ่ายเงินสมทบทุนสร้างโรงเรียนขึ้น เช่นวางเกณฑ์ว่า โรง
 เรียนขนาด ๔ ห้องจะก่อสร้างเงิน ๖๐๐ บาท แล้วต่อไปก็ออกให้ห้องละ
 ๑๐๐ บาท รัฐบาลได้วางเกณฑ์ไว้แล้ว แต่ในพระราชบัญญัติฉบับนี้
 ไม่ปรากฏว่ารัฐบาลได้วางเกณฑ์ช่วยเหลือไว้อย่างไร ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ควรจะตราขบัญญัติสำหรับช่วยเหลือราษฎรในการใช้จ่ายเงินที่ได้รับ
 ไปจากสภาฯ นี้สำหรับช่วยเหลือราษฎรในการนี้ด้วย เห็นว่า ร่างพระ
 ราชบัญญัติฉบับนี้คงโปรดในชั้นต่อไป เพื่อให้เจตนาของรัฐบาลได้ผล
 สมบูรณ์ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะถอนร่างพระราชบัญญัติไปแล้วเปรียบ
 งบประมาณว่าด้วยการจ่ายเงินสมทบทุนมาด้วย อีกประเภทหนึ่ง เพื่อ
 ให้พระราชบัญญัติสมบูรณ์สมด้วยเจตนาของท่าน

ยันตรี
 การช
 งบการ
 ในระเท
 ระทาน
 กัส
 งโคถ
 กฝุ ทช
 ไปเพ
 กกร ส
 ยนอช
 ชลประ
 ชลประ
 ติทราย
 ราษฎร
 นำแยก
 ากว่า
 งบราช
 ญเกิน
 เพราะ

น.อ. พระเวทย์นัตรีสังฤทธิ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรา-
 ธิการ : มีปัญหาเรื่องการชลประทานที่ท่านได้เห็นพ้องกับข้าพเจ้าว่า แต่
 ฤกษ์แห่ง ๆ นั้นทางของอารักขาทั้งนั้น เป็นกรณีเฉพาะเรื่อง เฉพาะท้องที่
 เราจะต้องพิจารณาขึ้นเฉพาะแห่งเฉพาะรายไป เพราะฉะนั้นการที่ผู้
 ใ้โครงการชลประทาน จะเป็นส่วนบุคคลก็ดี หรือเป็นหมู่คณะชล-
 ประทานราษฎรก็ดี ก็สมควรที่จะรายงานให้เจ้าหน้าที่ทราบ เพื่อจะได้
 แนะนำให้ท่านสร้างได้ถูกต้อง ได้สมบูรณ์สมควรความมุ่งหมาย และไม่
 ทำความเสียหายแก่ผู้ ทอญ โกล่เคียงนั้นด้วย เท่าที่ท้วงที่ว่าสภาฯ ได้
 ขอมติเงินก้อนหนึ่งไป เพื่อให้ช่วย ในการชลประทานส่วนย่อยและส่วน
 กลางนั้น รัฐบาลก็รู้สึกขอบคุณที่ท่านผู้แทนทั้งหลายได้พยายามร่วม
 มติขอมติกระทรวงนี้เป็นอย่างดี เงินจำนวนนั้นมิใช่จะจ่ายไปเมื่อไร ก็
 จ่ายไปให้แก่การชลประทานตามตำบลต่าง ๆ เหมือนกัน ข้าพเจ้าเชื่อ
 ว่าท่านอธิบดีกรมชลประทานอาจจะชักตัวอย่างให้ท่านฟังได้ อย่างไร
 ก็ดี เมื่อรัฐบาลได้ทราบโครงการนั้นแล้ว ก็อาจจะพิจารณาได้ว่า ราย
 ละเอียดเป็นรายย่อย ราษฎรทำไปเอง อาจจะหาเครื่องใช้ ไม่สอยไปเอง
 ปรากฏเพียงแต่แนะนำแบบแผนว่าทำอย่างนี้ถูกต้อง แล้วก็ได้ผลสมควร
 มุ่งหมาย ถ้าหากว่าเป็นรายใหญ่เกินไป ราษฎรอาจจะขาดเครื่องใช้
 ไม่สอย แล้วทางราชการก็ช่วยเพิ่มเติมให้ นี่เป็นวิธีการที่รัฐบาลช่วย
 ในโครงการใหญ่เกินไป ส่วนในโครงการใหญ่ ๆ นั้น รัฐบาลก็ทำ
 ของไทยตลอด เพราะเห็นการเหล่านี้กว่าแรงที่ราษฎรจะทำกันเองได้

เรื่องนระของพิราวดำเพราะเรื่องนระเพราะราย นอกจากนั้นยังเป็นเรื่อง
การภายใน ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องมาลงไว้ในพระราชบัญญัติ
นี้ จึงไม่ได้ยกไว้

๑๘.๑๗ น.

นายจรัส มหาวงสนันท์ (น่าน) : เรื่องนี้เดิมที่รัฐบาล
เสนอพระราชบัญญัตินี้มาว่าเป็นการส่งเสริมความสะอาดแก่ราษฎรนั้น
ไม่จริง กล่าวคือ เดิมเมื่อไม่มีพระราชบัญญัติเหมือนฝ่ายเราก็คงทำ
กันมาเรื่อยไปจนกระทั่งถึงลูกบ้านหลานแพ้ว ภายหลังเมื่อใครรับ
ความเดือดร้อนจากพระราชบัญญัตินี้ ต่อมาก็มีสมาชิกผู้แทนตำบลได้
เสนอพระราชบัญญัติการเหมือนฝ่ายและพี่น้อง มาสู่สภาฯ เพื่อเป็นการส่งเสริม
เสริม แต่ทำส่งเสริมไม่ แล้วกลับทำลายเสียอีก คือมีแต่ยทลงโทษ
และไม่มีการส่งเสริม ตามหลักการที่เสนอมา คือเพื่อที่จะลงโทษ
ราษฎรคนไหนไม่ไปทำเหมืองหรือขุดน้ำ ก็จะถูกเอาไปทำโทษทางอา-
เภอปรับเสีย และเรื่องนชาพเจ้าโตคงกระทำตามรัฐบาลมาแล้วว่า เงิน
ค่าขุดนั้นเอาไปไว้ที่ไหน ท่านบอกว่ายปรับแล้วเอาเข้าคลัง ปรับแล้ว
เอาเข้าคลังไม่เอาไปซ่อมแซมเหมืองฝาย ปรับแล้วเอาเข้าคลังเมื่อไรจะ
ซ่อมแซมเหมืองฝาย เรื่องนชาพเจ้าร้องมา ๗ ปีแล้ว ขอให้กรมชล-
ประทานช่วยเหลือ ทางกรมชลประทานก็เอาไปให้จังหวัดแพร่ จังหวัด

ถ้าพบ จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนจังหวัดน่านไม่ไต่อะไรเลย แต่เมือง
แพร่มีเหมืองฝายเรียบร้อยแล้ว การซ่อมแซมไม่มีมาก เมืองน่านไม่
ไต่ทำอะไรเลย

อีกประการหนึ่ง ตามกฎหมายเมื่อครั้งที่เรียกข้าพเจ้าไปประชุมที่
จังหวัดลำปางนั้น ข้าพเจ้าก็ได้คำนึงอย่างมากมาย คือตามมาตรา
๑๓ ให้นายอำเภอมีอำนาจตั้งบุคคลที่สมควร ความเห็นชอบของ
ราษฎร การเกณฑ์แรงในมาตรวานให้อำเภอกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ตั้ง
เกณฑ์มา เมื่อกำนันผู้ใหญ่บ้านไม่มีแล้ว เช่นยกเลิกกำนันผู้ใหญ่
บ้านตามพระราชบัญญัติเทศบาล จะเอากำนันผู้ใหญ่บ้านที่ไหน เติมน
ให้ราษฎรแต่งตั้ง แต่ร่างใหม่การลดลดอน นายฝ่ายและผู้ตรวจการ
เหมืองฝายเฉพาะนายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้ง และให้นายอำเภอกับราษฎร
ส่วนรวมแต่งตั้งข้างไหนจะดีกว่ากัน และตามมาตราที่รัฐบาลเสนอมานี้
ว่า เมื่อราษฎรมีงานอดิสง์ไปทำงานทำผู้มีนามมากจะตั้งลาออก ใน
ส่วนนี้ข้าพเจ้าได้ตั้งกระทู้ถามว่า การเหมืองฝายนี้จะทำให้แล้วเสร็จและ
จะทำงานบำรุงหรือจะทำลาย รัฐบาลก็ตอบว่าจะทำงานบำรุง แต่ว่ามีข้อที่
เป็นการเสียเปรียบ ราษฎรมีนา๒งาน๓งาน ก็เกณฑ์แรงให้ ไปทำการ
เหมืองฝายเท่ากับคนมีนา ๑๐ ไร่ก็ไปทำ๑แรง งานสองงานก็ไป๑แรง
เกี่ยวกับราษฎรไม่พอใจจะกินน้ำเหมืองฝายก็จำเป็นจะต้องลาออก เมื่อ
ลาออกหากการเหมืองฝาย เหมืองฝายจะสำเร็จอย่างไร เพราะคนที่มี

นามาก ๆ ก็ไม่เพียง ๔-๕ คนเท่านั้นที่ไปทำเหมืองฝาย เมื่อไม่สำเร็จ
แล้วก็เร่งกรมชลประทานมาให้ ๆ จนยักยอก ๗ ปีแล้วก็ยังไม่ให้ จึงไม่
สมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติคนไว้

๑๘.๒๒ น.

นายทอง กัณฑ์ธรรม (แพร่) : ที่ข้าพเจ้าลูกชนชั้นชนชั้น
โดยเป็นห่วง กล่าวคือว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะตกไป เพราะว่า
เรามีร่างพระราชบัญญัติเหมืองฝายและพูนังชยุแล้ว แต่โดยเหตุที่ว่า
พระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่สมบูรณ์ ทางรัฐบาลจึงได้พิจารณา
จะปรับร่างใหม่ และการปรับร่างเช่นนี้ รัฐบาลทำอย่างดีที่สุด คือว่า
อย่างที่เคยได้ ช่างมาแล้วว่า ได้หารือข้าหลวงและได้ประชุมพวก
ผู้แทนราษฎรที่เกี่ยวกับการเกี่ยวข้องกัน เช่น ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ได้ประ-
ชุมร่วมด้วยที่จังหวัดลำปาง

ผมสมาชิกบางท่านมีข้อวิตกไปในทิศทาง ๆ อย่างว่าขึงคนวิตก
ว่าจะคงมีการขออนุญาตเสียก่อน คุณเหมือนว่าท่าน จะไม่ได้อ่านพระ
ราชบัญญัติควบคุมการเหมืองฝายและพูนัง เพราะว่าพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้มันมีวิธการให้ขออนุญาตเช่นเดียวกัน การที่เราจะให้มีการข
อนุญาต ก็โดยเหตุที่ว่าที่ตนของประเทศไทยทุกวันนี้ไม่เหมือนเมื่อก่อน
แล้ว มันจะคล้ายกับทุกวันนี้ และมีการแก่งแย่งกัน เมื่อก่อนเช่นนี้

จำเป็นจะต้องมีการควบคุมอยู่บ้าง ถ้าเราจะปล่อยให้ราษฎรกับฝ่ายพรรค
 ชุคหนึ่งของไทยไม่มีการควบคุมแล้ว ราษฎรก็จะตั้งทำการแย่งกันและ
 มีข้อพิพาทกันมาก คือความกลัวที่อยู่ต่ำเตี้ย แล้วก็มีคนกันฝ่ายตชน
 น้อยแล้ววายนึง คนคนนั้นก็ไปเบียดเบียนกัน ไปเป็น ๓ ฝ่าย ๔ ฝ่าย
 หรือ ๕ ฝ่ายเช่นนี้ ซึ่งนาในตอนท้ายก็เสียหายหมด การที่ปล่อยให้
 ไทยไม่รับอนุญาตนั้นแล้ว พวกแรกก็เสียหายแล้วพวกใหม่นี้ก็เข้าแย่ง
 ประมวลกฎหมายแพ่ง ๆ ของเราบอกว่า ลำนำในที่สาธารณะนั้นบุคคล
 ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินมีสิทธิที่จะใช้เท่า ๆ กันทุกคน ก็ย่อมจะต้องได้รับ
 ความเดือดร้อนถ้าเราไม่ควบคุม

ข้อคิดของท่านก็คือว่าถึงถูกทำนานั้น ถ้ามีไปขออนุญาตกัน
 อยู่แล้วไม่ทัน ความจริงไม่ใช่ขออนุญาตที่เราจะกินน้ำในเวลาที่ถูกทำ
 นาน เพราะว่าขออนุญาต ขอนในเวลาที่ไม่ทำนาน กันเสร็จเรียบร้อยแล้ว
 คนร่วพวงเสียหายกันเองเขาเองได้ เพราะฉะนั้นขออนุญาตว่าจะถึงถูกทำ
 นานจะมีไปกันอยู่ก็ไม่เสียหาย ก็เป็นคนว่าไม่มีข้อคิด นอกจากนั้น
 ข้อคิดที่ว่าไม่ควรจะไปหมกหมกกับเขา ที่ทำอยู่แล้วนั้นเป็นการดีอยู่แล้ว
 ความจริงไม่ควรจะเป็นเช่นนั้น อย่างผู้แทนราษฎรจังหวัดนั้นว่าเขาทำ
 เสียงลูกเลี้ยงหลานมา ไม่มีการข่งยาก เมื่อมีพระราชบัญญัติคนเขาก็
 ยิง ความจริงเพราะความข่งเราจึงมีพระราชบัญญัติละเมิดเขาควบคุม
 เมื่อมีการแก่งแย่งเราจึงต้องมีการควบคุมเพื่อให้ได้รับประโยชน์ร่วมกัน

ทำงานร่วมกัน ถ้าไม่มีระเบียบแล้วความยุ่งก็มากขึ้น จริงอยู่ในชั้น
ลูกหลานเราจะไม่มีการแก่งแย่งกัน แต่ในเวลานี้มีการแก่งแย่งแล้ว
เราจึงต้องเข้าควบคุม

บางคนสงสัยว่าสภามัชฌิมพระราชบัญญัตินี้ ไม่มีการออกถนนตาม
นโยบายของรัฐบาลนั้น ในเรื่องสภามัชฌิมนี้ตามที่ท่านจะลืมนำไปว่าในข
ประมาณแผ่นดินเราทั้งไว้ ๘ หมื่นบาทสำหรับออกถนน ความจริงถ้าเรา
ไปช่วยกันในส่วนการมาธิการงบประมาณให้มากขึ้นแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า
จะเป็นประโยชน์แก่การชลประทานของเราอีก

นอกจากนี้ผู้แทนราษฎรจังหวัดกันไปพูดขอดว่าทางเมืองน่าน
ไม่ช่วยเหลือ ไปโยนบาปให้จังหวัดแพร่ แล้วบอกว่ามีการลงโทษ
ราษฎรกันมากมาย ความจริงก็เป็นความจริงที่ว่าเรามีการลงโทษชน
ส่วนน้อยเพื่อชนส่วนรวม เรื่องค่าปรับก็ว่าผิดกฎหมายอีก ทางจังหวัด
แพร่ก็ปรับเหมือนกัน ในเรื่องค่าปรับนั้นก็เห็นธรรมดาเมื่อมีการปรับ
กันแล้วเงินนั้นก็ต้องเข้าหลวง และมีข้ออย่างหนึ่งในเรื่องที่ปรับเป็นพัน
แล้ว ก็ว่าในกฎหมายให้หัวหน้าเมืองฝ่ายที่ว่าถ้าไม่ทำงานให้จ้างคน
อื่นทำงานได้ ถ้าปรับเป็นสินไหมก็เอาเงินไปซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค
ฝ่ายนั้นเอง

นอกจากนี้ในเรื่องรายละเอียดซึ่งท่านวิตก ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเรา
พิจารณาในส่วนการมาได้ ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าเราไม่รีบหลักการแล้ว

เราก็ใช้พระราชบัญญัติระเบียบเก่าซึ่งไม่สมบูรณ์อยู่นั้น จึงมีความวิตกว่า
เราควรจะมีหลักการไว้พิจารณา

๑๘.๒๓) น.

นายสหมัน วัฒนสอน (เชียงใหม่): ข้าพเจ้าผู้หนึ่งซึ่งมี
อาชีพในทางทำนาและเหมืองฝายในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน แพร่
น่าน เชียงราย และแม่ฮ่องสอน ราษฎรมีอาชีพในทางทำนาเป็นส่วน
มาก นานนั้นมาจากน้ำ น้ำมาจากอะไร ก่อนที่จะมาได้ก็มาจากเหมือง
ฝาย ก่อนที่ยังไม่มีพระราชบัญญัติเหมืองฝาย การทำเหมืองฝายไม่
ค่อยราบรื่น และลำบากแก่เจ้าพนักงานซึ่ง จะต้องควบคุมเป็นอย่างดี
ต่อเมื่อมีพระราชบัญญัติเหมืองฝายซึ่งได้ออกมาแล้ว นับว่าเป็นประ-
โยชน์ยิ่งใหญ่สำหรับการทำงาน...

ประธานสภาฯ: คัดค้านหรือท่าน

นายสหมัน วัฒนสอน (เชียงใหม่): พุทสนับสนุน

ประธานสภาฯ: ท่านพุทสนับสนุนไม่ได้ ถ้าสนับสนุนตั้งนี้
ก่อน

เจ้าวรทัศน์ วัฒนสอน (ลำพูน): ข้าพเจ้ามีความยินดีเป็น
อย่างยิ่งที่ได้ทราบว่ารัฐบาลเสนอพระราชบัญญัตินี้มา เพื่อช่วยเหลือ
เกษตรกร เมื่อข้าพเจ้าจำเป็นจะต้องทำนา เพราะเนื่องจากว่าหลักการ

แห่งวังพระราชบัญญัติยังไม่สมบูรณ์ และไม่พึงพอใจที่จะให้บังคับเป็น
กฎหมายต่อไป

ข้าพเจ้าจะขอเรียนในเรื่องการชดเชยส่วนบุคคลตามมาตรา
ที่รัฐบาลเคยยื่นไว้ว่า "ผู้ใดจะทำการชดเชยส่วนบุคคล จะต้อง
ขอและได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน เว้นแต่จะให้ทำขึ้น
ภายในเขตที่ตนเองเป็นกรรมสิทธิ์หรืออยู่ในความครอบครองของตน
โดยเฉพาะ ซึ่งมีเนื้อที่ไม่เกินสองร้อยไร่" ตามมาตรา ขอให้ท่าน
สมาชิกผู้เกี่ยวข้องระลึกว่า การที่บุคคลคนหนึ่งมีที่ดินอยู่ในความ
ครอบครองไม่เกินสองร้อยไร่ หมายความว่าตั้งแต่สองร้อยไร่ลงมา
ไม่จำเป็นจะต้องขออนุญาตทางอำเภอ ข้าพเจ้ายังเห็นว่ายังไม่ถูกต้อง
สำหรับเนื้อที่บางแห่ง เช่นว่าในจังหวัดข้าพเจ้า อำเภอที่กั้นการมี
อำเภอหนึ่ง ในอำเภอนี้ราษฎรที่จะทำเหมืองฝายจำเป็นจะต้องขออนุญาต
ในลำห้วย โดยมากมีเนื้อที่ลำห้วยหนึ่งหรือสองลำห้วย เมื่อให้
อนุญาตมาแล้ว โดยเฉพาะโดยที่ไม่ต้องขออนุญาต ราษฎรจำพวกที่
มาก่อนนั้นก็จะได้รับรู้ความลำบาก กล่าวคือ ผู้มีฐานะดี คือผู้มี
กรรมสิทธิ์ในที่ดินมาก จะกันทำนบขังน้ำมาไว้ โดยไม่ต้องขอ
อนุญาตและเป็นการลำบากแก่พวกที่มีอยู่ก่อน แล้วอีกประการหนึ่ง
พวกที่มีอยู่ก่อนนั้นจะไม่พอใจอย่างใด เพราะการกั้นน้ำในที่นั้น
ไม่เจริญพอ พวกหลังนั้นก็มีความเกรงกลัว

มีข้อควรระวัง ในวรรคหนึ่งบทบอกว่า “สำหรับที่คนซึ่งมีเนชท์
 อันจะได้รับประโยชน์ ไม่เกินห้าร้อยไร่ อันชย ในท้องที่ อำเภอเดียวกัน
 ให้ขออนุญาตต่อคณะกรรมการอำเภอ” ในชั้นข้าพเจ้ายังไม่เห็นด้วย
 กล่าวคือ การจะให้คณะกรรมการอำเภออนุญาตที่คนห้าร้อยไร่ นั้น
 ไม่ใช่เป็นจำนวนเล็กน้อย คนที่จะทำประโยชน์ ในที่คนห้าร้อยไร่ โดย
 มากมักจะเสีย ทุนเงิน การขอเพียงสี่ห้าอำเภอ อำเภอมักจะเกรงใจ
 และมักจะโต้แย้ง ข้าพเจ้าอยากจะให้เสนกรเรื่องนี้ไปให้คณะกรรมการ
 จังหวัดพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง เพื่อความเที่ยงธรรมราษฎรจะได้รับ แล้ว
 ในมาตรา ๑๕ ในเรื่องเกณฑ์แรง . . .

ประธานสภาฯ: ไม่ใช่ ท่านเอาแต่หลักการ อย่าไปในรายละเอียด
 ละเอียดๆ ประยุกต์ได้

เจ้าวรทัศน์ ฤดีพูน (เจ้าพูน): หมายความว่าที่ข้าพเจ้า
 กล่าวนี้เกี่ยวข้องกับหลักการใหญ่ๆ ซึ่งจำเป็นต้องพูดในเรื่องนี้ แล้วขอ
 ประการหนึ่งข้าพเจ้าจะต้องกล่าวถึงเรื่องการปรับใหม่ในบางท้องที่เช่น
 ทกนการ บางแห่งถึง ๓๐-๔๐ กิโลเมตร มีคนทำผิดคนหนึ่ง ก็เป็น
 การเสียเวลาหัวหน้าเหมืองฝ่ายระต้องนำคนนั้นมาที่อำเภอ เป็นการยุ่ง
 ยากซึ่งตามธรรมเนียมแต่ก่อนเคยปรับกัน ๓๕ หรือ ๓๐ สติงค์ ราษฎร
 ไม่เคยขัดขืนเลย ตั้งแต่มีพระราชบัญญัติทำให้ ได้รับความเป็นยาก
 แล้วอีกประการหนึ่งในพระราชบัญญัตินี้ ทว่าการแบ่งปันน้ำไม่ได้ ให้
 อำนาจหัวหน้าเหมืองฝ่าย คือให้หัวหน้าชลประทาน ให้อำนาจกันนั้น

ผู้ใหญ่อ่าน ในถ้ำนี้ไม่ชอบด้วยหลักการ กล่าวคือ เมื่อไม่มีหัวหน้า
ทำงานแล้วให้อ่านา ๓-๓ คน เราอาจจะกล่าวได้ว่าบางคน คือถ้ำนั้น
ผู้ใหญ่อ่านไม่มีอิทธิพลพอที่จะเป็นหัวหน้าเหมือนฝ่ายก็ได้ แต่โดย
ตำแหน่งเจ้ามีอำนาจที่ระบ่งขึ้นในเรือนจะไต่ถามความยุ่งยาก ซึ่ง
จังหวัดของข้าพเจ้าเคยได้รบอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นในเรือน ข้าพเจ้าขอ
เรียนให้สภาฯ ได้ระลึกถึงในเรือนให้มาก

๑๘.๓๒ น.

นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ (แม่ฮ่องสอน) : ความจริงเรือน
ก็ไม่น่าจะมีปัญหาอะไรมาก ปัญหาที่เราจะมีกฎหมายใหม่ หรือว่าจะ
เรากฎหมายเก่า กฎหมายเก่าเราออกในสภาฯ มีการแก้หลายหน ที่
รัฐบาลเสนอร่างมาใหม่นี้ก็เสนอร่างทั้งที่แก้แล้ว เรามีโอกาสที่จะแก้
ใจได้ใหม่ ที่สมาชิกซึ่งใจส่วนน้อยเป็นส่วนมาก ข้าพเจ้าเห็นว่าเรา
ควรระมัดระวังเวลาของสภาฯ นี้ และนักจะหมดเวลาแล้ว ข้าพเจ้า
ขอเสนอให้ลงมติ

มีสมาชิกบริบรอง

นายทัน พรหมพิทักษ์กุล (บุรีรัมย์) : ข้าพเจ้าขอเสนอให้เปิด
อภิปรายต่อไป

มีสมาชิกบริบรอง

ประธานสภาฯ: ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นว่า
ควรจะเป็นคดีไปรษณีย์ต่อไป ขอให้ไปรคยกมือขึ้น
สมาชิกยกมือ ๑๒ คน

ประธานสภาฯ: ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้ไปรคยกมือขึ้น
สมาชิกยกมือ ๖๕ นาย

ประธานสภาฯ: เป็นอันว่าที่ประชุมให้ลงมติ ข้าพเจ้าจะขอให้
ที่ประชุมลงมติ ผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
ไว้พิจารณา ขอให้ไปรคยกมือขึ้น
สมาชิกยกมือ ๘๖ คน

ประธานสภาฯ: ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้ไปรคยกมือขึ้น
สมาชิกยกมือ ๓ คน

ประธานสภาฯ: เป็นอันว่าที่ประชุมรับหลักการแห่งร่างพระราช
บัญญัติไว้พิจารณาต่อไป ส่งกรรมาธิการวิสามัญ

น.อ. พระเวชยันต์รังสฤษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรกรรม: เป็นเรื่องพิเศษ ขอเสนอให้ส่งกรรมาธิการวิสามัญ

ประธานสภาฯ: ทางรัฐบาลขอให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญ
พิจารณาเรื่องนี้ เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่า
ที่ประชุมอนุมัติ ขอเสนอจำนวน

น.อ. พระเวชยันต์รังสฤษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรกรรม: ขอเสนอ ๘ นาย

ประธานสภาฯ: ทางรัฐบาลขอให้มึจำนวน ๘ นาย เมื่อไม่มี
ผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

น.อ. พระเวชยันต์รังสฤษดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรกรรมธิการ: รัฐบาลขอเสนอ ๔ นาย

ประธานสภาฯ: ทางรัฐบาลขอเสนอ ๔ นาย ให้ท่านเลือกเอา
อีก ๔ นาย เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่า
ที่ประชุมอนุมัติ

น.อ. พระเวชยันต์รังสฤษดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรกรรมธิการ: รัฐบาลขอเสนอ พ.อ. พระอุดมโยธาธิบดี พระยา
สุนทรพิพิธ หลวงสินธุกิจปริชา และนายประทุม รมยานนท์

นายถวิล อุดล (ร้อยเอก): ข้าพเจ้าขอเสนอ นายสำราญ
ศรีสวัสดิ์

มีสมาชิกขบรอง

ร.อ. ทิพย์ ประสานสุข ร.น. (สมาชิกประเภทที่ ๒) ข้าพ-
เจ้าขอเสนอ น.ท. สงข รุญพร ร.น.

มีสมาชิกขบรอง

ขุนอนุสรกรณ์ (นายพนม): ข้าพเจ้าขอเสนอ นายพิน
สุพรรณสาร

มีสมาชิกขบรอง

นายบุญโญ อินทะวิวัฒน์ (เชียงใหม่): ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายสัทมน วัฒนสอน
มีสมาชิกบริวาร

นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ (แม่ฮ่องสอน): ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายทอง ถิ่นทาธรรม
มีสมาชิกบริวาร

ประธานสภาฯ: ครบแล้ว ขอให้เลขาธิการฯ อ่าน
เลขาธิการสภาฯ: ๑. พ.ช. พระอุดมโยธาธิคุณ ๒. พระยา
สุนทรพิพิธ ๓. หลวงสินธุภิญโญ ๔. นายประทุม รมยานนท์
๕. นายสว่าง ศรีสวัสดิ์ ๖. น.ท.สงบ จุลนพพร ร.น. ๗. นาย
พิน สุพรรณสาร ๘. นายสัทมน วัฒนสอน และ ๙. นายทอง
ถิ่นทาธรรม

ประธานสภาฯ: แปรญัตติกภายในวันนี้
น.อ. พระ เวชยันต์รังสฤษดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรธิการ: รัฐบาลเสนอ ๕ วัน

นายปรีกษ์ แก้วปลั่ง (สุรินทร์): ข้าพเจ้าขอเสนอให้แปร
ญัตติกภายใน ๗ วัน
มีสมาชิกบริวาร

น.อ. พระ เวชยันต์รังสฤษดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรธิการ: ไม่ขัดข้อง

ประธานสภาฯ: เมื่อมีผู้ใดเสนอให้แปรญัตติ ภายใน ๗ วัน
เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมคนมัต
หมดระเบียบวาระ เลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๓๕ นาฬิกา

ร.อ. กุหลาบ กาญจนสกุล

จรัส มหาวงศ์นันท์

ชิต เวชประสิทธิ์

ชุตม์ ปิ่นพานนท์

น.ต. ทองหล่อ จำรัส ร.น.

ร.ต. เนตร พนวิวัฒน์

หลวงประสิทธิ์

กัญญา อินทะวิวัฒน์

ร.ต. สมัย กฤษณะภักดี

โสภณ สุภธีระ

ตรวจแล้ว ๒๒/๖/๕๒

พ.อ. ประจวบจั่น

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประเสริฐ บัณฑิตกุล

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

ศิริ อินทร

ถนิง จุฑารพ

สุรินทร์ ลิขิตการ

เล็ก จารุณี

วิศิษฐ์ ลูกอิน

ผู้ตรวจงานการประชุม

คหกรรมบดี

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร